

REŠETO

Leto II.

Ribnica, april 1981

3

Minuta tišine...

Ko bo prišel tisti majski dan, ki je pred letom dni napolnil naša srca z najglobljo žalostjo, bodo zopet obstali stroji po vseh tovarnah, umiril se bo vrvež v uradih, v trgovinah, na ulicah, obstal in utihnil bo traktor v svoji brazdi, lokomotiva na železnem tiru, tovornjak na cesti in ladja v modrem prostranstvu. Delavec v avtomobilski tovarni in kmetica, sklonjena na polju, bosta hkrati spustila orodje iz rok, se zravnala in se molče poklonila spominu najboljšega sina naše domovine.

To bo minuta tišine, polna nepotešene žalosti za njim, ki je zapustil za sabo neizpopolnjive vrzeli, ki je bil stvaritelj in del vsega dogajanja v naši družbi, ki je bil kovač, kladivo in nakovalo, ki je bil iskra in

ogenj. Bil je človek, ki je znal dati hotenju, volji in sposobnosti naših delovnih ljudi pravo smer in pravo obliko. Bil je državnik, voditelj in učitelj.

To bo minuta tišine, polna kritičnih sprehodov nazaj v preteklo leto. Smo bili vredni dediči? Smo bili dovolj zreli nasledniki njegove misli in njegovega dela? Smo znali spoštovati in izpolniti obljube, ki smo mu jih dali, ko je odhajal? Res je, šele leto je minilo, odkar je odšel in to leto je bilo eno najtežjih, ko bi ga najbolj potrebovali. Nakopičile so se težave na mednarodnem prizorišču, doma so nas udarile naravne katastrofe in vremenske nepravilike. Zajela nas je tudi svetovna gospodarska kriza, iz katere se poskušamo izvleči z doslednim izpolnjevanjem nje-

govih načel, po katerih mora imeti delo svojo veljavo, tisti, ki dela pa pravico, da sam odloča o uspehih svojega dela. Priznati moramo, da smo delali napake in da jih še delamo, da smo se pa na napakah tudi nekaj naučili.

Zato bo ta minuta tudi polna ponosa, da smo zdržali, da smo močni in enotni in da se težav, ki so pred nami, ne bojimo. Svetu smo že dokazali, da znamo tudi sami nadaljevati začrtano pot in naš sistem samoupravljanja še naprej poglobljati in bogatiti. Zavedamo

se tudi, da samo z lastnim delom lahko premagamo gospodarske težave, v katerih se nahajamo in smo za to marsikaj pripravljeni žrtvovati. Samo od tega je tudi odvisen naš družbeni sistem in naša neodvisnost, ki jo je tovariš Tito znal tako uspešno braniti. Zavedamo se, da je za to potrebna zvestoba, poštenost in delo.

Zato bo ta minuta polna žalosti, polna spominov in delovnih načrtov, prežetih s trdno voljo, da jih hočemo doseči.

Zato bo to samo minuta...
N. S.

Ko narod reče: NE!

Zgodovina slovenskega naroda ni zgodovina junaških bitk in legendarnih junakov, zavojevalskih lovrik in koloniziranih ozemelj. Njene strani so že tisočletja nazaj popisane s trpljenjem, ponižanjem in hlapčevanjem, oblikovala pa jo je tujčeva roka, ki je posegla vanjo zdaj s te, zadaj z one strani neba. Medtem ko so si drugi narodi pisali zgodovino z zlatimi črkami, je slovenski kmet oral skopo zemljo in v lastnem znoju preživel svoje otroke in vsiljivega tujca, slovenska buržoazija pa je, namesto da bi združevala narod, tekmovala v medsebojnih razprtijah in hlapčevskem udinjanju tujim gospodarjem.

Pred štiridesetimi leti pa je tudi slovenski narod v knjigi narodov zapisal svoje ime z velikimi in svetlimi črkami. Zapisal je svoje znamenje upora in mračnim silam Evrope, ki so ga

hotele še bolj zaslužniti in počasi zbrisati s sveta, rekel svoj odločni in dokončni NE! Znamenje je imelo podobo sloven-

Ob štiridesetletnici ustanovitve Osvobodilne fronte

skega simbola, najvišje gore Triglav, in črki OF. Rodila se je Osvobodilna fronta slovenskega naroda, v začetku imenovana Protiimperialistična fronta.

Ob ustanovitvi OF so se napredni predstavniki slovenskega naroda zedinili okoli skiciranih točk, ki jih je predlagala najnaprednejša organizirana sila, Komunistična partija Slovenije. Te točke so:

1. uspehi tujčeve demagogije so zgolj trenutni, na obzorju pa je vsenarodno množično gibanje.

2. Slovenski narod bodo osvobodile njegove lastne sile. Ljudje in krogi, ki so odgovorni za poraz in zaslužnjenje, bodo postali opora tujim zatiralcem.

3. Sovjetska zveza je up in nada slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja.

4. Z delom je treba začeti takoj.

Kako daljnovidna in dobro organizirana je bila ZKS, lahko vidimo že iz tega, da so se skoraj vse točke tega programa do

(Nadaljevanje na 2. strani)

 * DELOVNIM LJUDEM *
 * IN OBČANOM OBČINE *
 * RIBNICA ČESTITAJO *
 * ZA 1. MAJ IN JIM *
 * ŽELIJO ŠE MNOGO *
 * DELOVNIH USPEHOV *
 * * * * *
 * skupščina občine Rib- *
 * nica, vodstva družbeno- *
 * političnih organizacij, *
 * samoupravne interesne *
 * skupnosti in krajevne *
 * skupnosti. *
 * * * * *

potankosti uresničile. Napredne sile slovenskega naroda so od tega dne pričele priprave za množičen oborožen upor proti okupatorju in njegovim pomagačem, upor, ki je slovenski narod prvič v zgodovini, preko mnogih krvavih ran, muk in stisk ter težkih žrtev pripeljal do samostojnosti in v skupnosti prav tako svobodnih narodov in narodnosti nove Jugoslavije.

Žrtve so bile ogromne, cena visoka. Prav zato nam je ta enkratna in zgodovinska svoboda tako draga, prav zato nam je ta enkratna in zgodovinska skupnost vseh narodov in narodnosti Jugoslavije sveta. Prav zato pa tudi ne bomo nikoli in nikdar dopustili, da jo omajejo trenutne ekonomske krize, niti nacionalistična in separatistična podpihovanja od zunaj. To smo dolžni pred grobovi tisočerihi žrtev in pred spominom našega najboljšega sina – tovariša Tita.

Božidar Jakac: MARTINAR (jedkanica, 1946)

Prvomajska razmišljanja pred 3. kongresom samoupravljalcev

Letošnji prvi maj ni samo praznik dela, temveč ima za naše delavce še veliko globji pomen. Daje mu ga naš socialistični družbeni red: pomen upravljanja po delu. Ta pomen je letos še močnejši zato, ker samoupravljanje vsako leto globlje prodira v vse plasti in vse kotičke naše družbe. Zlasti pa poudarjamo to letos zato, ker bodo prvomajski dnevi izzveneli v duhu priprav na tretji kongres samoupravljalcev, za katerega je dal pobudo tovariš Tito.

Ves april se vrstijo tematske konference, na katerih so razumljivo in jasno razgrnjeni problemi, ki ovirajo uveljavljanje samoupravnih pravic in onemogočajo enakopravne pogoje za delo in odločanje o rezultatih dela v posameznih delovnih organizacijah ali panogah na nekem področju.

Ocenjujemo učinkovitost delegatskih sistemov in samoupravno povezovanje in združevanje na osnovi dohodka.

Ugotovitve tematskih razprav ne bodo samo vodilo delegatom na 3. kongresu samoupravljalcev, ampak tudi osnova za reševanje in odpravljanje napak. Hkrati bodo to tudi smernice za nadaljnjo krepitev samoupravljanja.

Tradicionalni proletarski praznik je tako letos združil v sebi praznovanje boja za delavsko oblast in prizadevanja za

vsebinsko in oblikovno poglobljanje te oblasti in njeno razširitev kot dokončno uveljavitev med vsemi pripadniki naše družbe. Velja naj za vse, ki nekaj ustvarijo in imajo o čem odločati. Vse bolj prihaja namreč v ospredje spoznanje, da je kvaliteta odločanja odvisna predvsem od tega, al-odločamo o rezultatih lastnega dela ali ne.

Ko bomo prvega maja zopet razvili rdeče zastave in si pripeli rdeče nageljne, bo naš korak še bolj odločen. To bo korak delavca samoupravljalca, ki se zaveda, da mu ni nič podarjeno, ki ne mara nič podarjenega in da je vse, kar mu je dano, delo njegovih lastnih rok. Da bo ta samozavest še močnejša, pa bo treba še veliko narediti. Temu so namenjene tudi priprave na tretji kongres samoupravljalcev, ki naj bi v delovnih organizacijah izzvale enotno fronto samoupravnih organov, vodilnih

služb, družbenopolitičnih organizacij in delavcev samoupravljalcev.

Samo tisti, ki pozna lastne slabosti, je dovolj pripravljen in sposoben svoje napake odpraviti. Zato pri tem ne sme manjkati samokritičnega in poglobljenega ocenjevanja odnosov v posamezni delovni enoti, med posameznimi delovnimi enotami, v delovni organizaciji in izven nje. Oceniti je treba dohodkovne odnose in povezovanje in ne nazadnje, nagrajevanje po delu. Rezultati tega ocenjevanja pa naj gredo v javnost, da bodo vsi videli, kje smo bili dobri, kje smo se uštelili in kje nam še ne gre. Le tako se bodo vsi učili iz naših ocen in lahko tudi opazili, kdaj smo slabe strani odpravili in dobre strani še izboljšali.

Zato ne sme biti nobeno samoupravno delo, pa naj razkriva dobre ali slabe strani, zaprto v okviru delovne organizacije same. Pri tem, ko poglobljamo ter širimo samoupravne odnose, smo hkrati vsi učitelji in vsi učenci. Tak pa je tudi duh tretjega kongresa samoupravljalcev.

Samo enotni lahko ubranimo vse naše pridobitve

„Samo taka Jugoslavija, kakršna je – enotna, z enakopravnostjo vseh narodnosti, je sposobna braniti svojo zemljo, ta svoj teritorij, na katerem živijo naši narodi. Samo enotna Jugo-

slavija je sposobna obvarovati vse tisto, kar smo pridobili doslej ...”

JOSIP BROZ TITO – v Zenici, 5. aprila 1971

Lani: poprečni OD 7.368 dinarjev

Za 21 odstotkov se je lani povečal v državi poprečni čisti osebni dohodek in jyznašal 7368 dinarjev. V gospodarstvu je znašalo to poprečje 7167 dinarjev, v negospodarstvu pa 8428 dinarjev.

Dr. Franja Bojc-Bidovec, spoštovana in daleč po svetu znana partizanska zdravnica, sprejema iz rok predsednika skupščine Staneta Kromarja diplomu častne občanke.

Dr. Franja Bojc-Bidovec: naša častna občanka

Občinski odbor zveze združenj borcev NOV Ribnica in okrožni odbor aktivistov OF Barje – Kolpa sta predlagala. Žirija za podeljevanje občinskih priznanj in nagrad pa je potrdila, da se v letu 1981, v letu 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov, podeli naziv ČASTNI OBCAN občine Ribnice dr. Franji Bojc-Bidovec, partizanski zdravnici in naši rojakinji.

Franja Bojc-Bidovec izhaja iz kmečke družine iz Nemške vasi. Svoje življenje je še mlada namenila pomoči človeku, namenila ga je študiju medicine, zdravniškemu poklicu. Kot

študentka je že na gimnaziji v Kočevju prišla v stik z naprednim gibanjem in naprednimi idejami. Z vsem mladostnim žarom se je vrgla v boj za uresničevanje naprednih misli in idej, zaradi česar je bila izključena iz šole. Kljub temu je študij dokončala v letu 1939 prišla v Ribnico z diplomo splošnega zdravnika, kjer se je uveljavila s svojo naprednostjo in z globoko humanostjo.

Njeno ime je najtesneje povezano s partizanskim zdravstvom. Še poznim rodovom bo znano ime znamenite partizanske bolnišnice Franje, ki nosi

njeno ime. Poimenovanje ilegalne bolnišnice z njenim imenom je bilo tudi visoko priznanje njenim zdravniškim, človeškim in revolucionarnim kvalitetam, ki so jo oblikovale vse življenje, tudi vsa povojna leta do danes, ko uživa zaslužen pokoj.

Pri odločanju o podelitvi visokega naziva – ČASTNI OBCAN občine Ribnica nas je vodilo poznavanje življenjskega dela tovarišice Franje, posvečenega ustvarjanju in razvoju naše družbe. To še toliko bolj, ker proglasitev sovpada z visokim jubilejem – s 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov.

„... Prezaposlenost v delovni organizaciji pogosto ovira v nadaljnjem izobraževanju tiste delavke, ki zasedajo odgovornejša delovna mesta, imajo višjo šolsko izobrazbo in večje osebne dohodke, medtem ko ženske z nižjo izobrazbo, nižjimi osebnimi dohodki in večjim številom otrok bolj obremenjuje gospodinjsko delo. Te delavke zaradi nižjih dohodkov težje segajo po servisih in drugih oblikah pomoči v gospodinjsstvu...“

VIDA TOMŠIČ
(v knjigi „Ženska v razvoju socialistične samoupravne Jugoslavije“).

Voda je – vode ni...

Problem oskrbe z zdravno pitno vodo v vaseh Jurjevica, Breže in Dolnji Lazi obstaja že več kot 20 let. Z vodovodom upravlja vodna skupnost Jurjevica, vendar odbor te skupnosti ni deloval, kar je bilo očitano v članku, ki je bil objavljen v Rešetu. Krajevna skupnost je imela v načrtu, da se preveri in oceni delovanje vseh skupnosti za vodopreskrbo v KS Ribnica, zato je v akciji, da se zadeve okoli upravljanja vodovoda in vprašanja preskrbe rešijo, tudi aktivno sodelovala.

V februarju in marcu so bili zbori občanov v vaseh in skupen zbor delegatov iz posameznih vasi. Pri tem so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. da se izvoli nov odbor,
2. skupnost je potrebno registrirati,
3. imenovana je bila komisija za pregled in oceno stanja vodovodnega omrežja,
4. da se predpiše vodarina in
5. da naj se pridruži vskupnost še vas Kot.

Pri oceni stanja vodovodnega omrežja je komisija že ugotovila nekatera dejstva:

1. vode za preskrbo teh vasi je dovolj,
2. da so v omrežju najbrž večji defekti (to je, da omrežje pušča)
3. da so nekateri priključki predimenzionirani.

Na uporabnikih tega vodovoda je sedaj odgovorna naloga za rekonstrukcijo vodovoda, tako da bodo vsi uporabniki tudi zadovoljivo in redno preskrbljeni z vodo.

Prav bi bilo, da se omeni še zgodovina vodovoda.

Zajetje vodovoda, ki je bil zgrajen leta 1905, je pri Lazarju v Kotu. Leta 1955 je od zajetja lahki studenec prejela vodo vas Kot.

Leta 1963 se je na ta vodovod oz. posebno cev, ki je bila predhodno namenjena za preskrbo Ribnice, priključilo omrežje za preskrbo vasi Jurjevica, Breže in Dolnji Lazi. Tako sedaj preskrba poteka iz dveh zajetij, ki skupno dajeta 5 litrov vode na sekundo, kar bi moralo zadostovati na število prebivalcev in planirani razvoj teh vasi najmanj do leta 2000.

V KS Ribnica smo mnenja, da je potrebno krajanom pomagati pri upravljanju z vodovodom in upamo, da bo akcija za preskrbo teh vasi z zdravno pitno vodo tudi uspela in da ne bo negodovanja in očitkov kot do sedaj.

JANEZ GORŠE

JE Krško: redno obratovanje letos oktobra

Od krške jedrske elektrarne, naše najbližje „energetske velikanke“, pričakuje naša skupnost veliko: z močjo 632 megavatov naj bi nam dajala na leto 4 milijarde 200 milijonov kilovatnih ur električne energije. Strokovnjaki iz Kanade in naše države so na nedavnem skupnem sestanku ugotovili, da se bo prvo polnjenje našega jedrskega prvenca začelo konec marca ali v začetku letošnjega aprila. Uransko gorivo bo med prvim polnjenjem težko 49 ton, vsako leto pa bodo zamenjali pribl. tretjino goriva.

V začetku letošnjega julija naj bi začela jedrska elektrarna delovati, redno obratovanje pa naj bi steklo v začetku oktobra. Kaj nam pomeni jedrska elektrarna, naj pove še tale primerjava. Termoelektrarna na premo bi potrebovala za proizvodnjo enake količine električne energije 5 milijonov ton tega trdega goriva. Pri tem bi samo za prevoz premoga do kraja porabe potrebovali 500.000 vagonov.

Poslovanje kmetijske zadruge Ribnica v letu 1980

Za nami je poslovno leto, ki je zaključilo srednjeročno obdobje 1976–1980. V teh letih smo doživeli višek v proizvodnji mesa in mleka. Ob koncu leta 1980 pa smo ugotovili zmanjšanje proizvodnje: pri pitancih je tržna proizvodnja nižja od leta 1976. V prodaji plemenske živine, ki se odvija normalno, smo dosegli planska predvidevanja. Perspektivno je ta prodaja trdnije zagotovljena zaradi dolgoročnih prodajnih dogovorov. Pri pitanju, za meso je stanje posebej neugodno, saj smo dosegli v letu 1980 le 76 % v letu 1979 dosežene tržne proizvodnje. Za leto 1981 stanje ne daje ugodnih napovedi, kar vidimo iz sklenjenih pogodb.

Ocena poslovanja zadruge v letu 1980 na podlagi finančnih rezultatov je še dokaj ugodna. Dosegli smo planirani celotni dohodek, ki je za 35 % večji od leta 1979. Dohodek je večji za 45 %, osebni dohodeki so porasli za 32 %, sredstva za sklade in razširjeno reprodukcijo pa kar za 129 %. Če pogledamo uspešnost posameznih dejavnosti ugotovimo:

– **kooperacija—odkup** ima 287.000 din izgube pri 231.000 din neplačane realizacije in 310.000 din, ki so doplačani kmetom za skupne potrebe (0,05 din/lit. mleka in 0,5 din/kg MPG). Rezultat je nekoliko slabši od lanskega, vendar brez doplačil in neplačane realizacije izgube ne bi bilo.

Trgovina

Kljub precej povečanemu celotnemu prihodu izkazuje kot celota izgubo 396.000 din, pri 787.000 din neplačane realizacije in izrednih stroških investicijskega vzdrževanja pri poslovalnici Zapotok 190.000 din in na Gori 90.000 din.

Torej je izguba pokrita z neplačano realizacijo, ki je zlasti v poslovalnici Dom nenormalno visoka. Trgovina Izbira je bila zgrajena s sovlaganjem KIT Ljubljanske mlekarne, zato izdajamo iz dohodka 25 % delež, ki pripada sovlagatelju. Tudi to vpliva na končni rezultat ostanka čistega dohodka. Zaloge so čedalje večji problem, tako v trgovini kot drugje. Gre pa za rast cen, ne pa za povečanje količin zalog blaga.

– **Zelo dober poslovni uspeh je dosegel Transport:** pri 56 % večjem celotnem prihodu je dosegel več kot trikrat večji ostanek čistega dohodka od 13 % večji neplačani realizaciji.

Pri tej dejavnosti smo imeli tudi največja vlaganja, saj smo nabavili 4 nove kamione in 2 prikolice.

Suha roba je preseгла lansko realizacijo za skoraj 43 %, ostanek čistega dohodka za 71 % ob težkih delovnih pogojih. Tudi ta dejavnost, na katero polagamo veliko pozornost za

nadaljnji razvoj, bo imela težje pogoje poslovanja zaradi rasti cen surovin, predvsem lesa in posegov inšpekcije v izdelavo palet.

– **Pri posestvu se obračunava dohodek od gozda.** Po najnovjših podatkih imamo 66 ha gozda, s tem da ni urejen odpis 10 ha za potrebe JLA. Po gozdno-gospodarskem načrtu znaša desetletni etat 2265 m³ iglavcev in 660 m³ listavcev. Z gozdarstvom moramo skleniti pogodbo o gospodarjenju v zadržanih gozdovih. Do sedaj je to delo opravljal TOZD Jelenov žleb, in sicer za odkazilo in ostala strokovna dela. V letu 1980 je bilo odkazano za posek 400 m³ lesa, ki pa ni v celoti posekan. Za leto 1980 smo obračunali 10 % biološko amortizacijo za 280 m³ lesa v znesku 46.554 din.

Posestvo ima tudi objekte na Ugarju, katere koristi ITPP po pogodbi do leta 1982. Za naprej še nimamo rešeno koriščenje objektov. V Sodražici je hlev oddan v najem, kmetijske površine pa na Ugarju in v Sodražici koristimo v kooperacijski proizvodnji. Na Ugarju predvidevamo na boljših zemljiščih sajenje silažne kornje v skupnosti kmetov.

HRANILNO—KREDITNA SLUŽBA

Služba je poslovala uspešno, saj so hranilne vloge dosegle 20

milijonov din, kljub precejšnjim posegom pri angažiranju sredstev za modernizacijo proizvodnje. Tako znaša stanje kreditov ob koncu leta 18 milijonov din, samo v letu 1980 je bilo danih 6.770.000 din kreditov za naslednje namene:

– za nakup kmetijske mehanizacije 3.360.000.—
– za gospodarske objekte 2.610.000.—
– ter za obratne kredite 800.000.—

V letu 1980 smo vodili akcijo za združevanje hranilno-kreditne službe na podlagi zakona o združevanju kmetov. V kolikor do tega združevanja ne pride, moramo v zadrugi pripraviti vse potrebno za registracijo hranilno-kreditne službe po novem zakonu o hranilno-kreditnih službah, ki določa, da mora HKS obstajati kot samostojna pravna oseba.

V kmetijstvu je bilo to obdobje reorganizacije po novih zakonih in uvajanju sodobnejše oblike proizvodnje. Žal so se pogoji, ki so bili v letih 1976–1977 najboljši, spreminjali na slabše v letu 1979 in 1980, tako da je prišlo do skrajšanega razsula organizirane proizvodnje mesa. Več je šlo

mimo zadruge kakor organizirano preko zadruge. Poglavitni vzrok za to je bila razlika v ceni, ki jo je kmet dosegel pri organizirani prodaji, kakor če je prodal mimo zadruge.

Le organizirano delo lahko prinese dolgoročno boljše pogoje kmetijski proizvodnji. Iz poročila pospeševalne službe in iz srednjeročnega plana zadruge, občine in republike je razvidno, v kakšno smer bomo organizirali proizvodnjo hrane.

Eno pa je prav gotovo: vsa zemlja bo morala biti obdelana, to je vse kmetijske površine morajo biti izkoriščene. To pa ni majhna naloga za zadrugo in združene kmete, ki so še sposobni in željni delati na zemlji.

Opazamo pa, da prihaja v zavest vseh delovnih ljudi, da je kmetijska proizvodnja draga in bomo morali vsi več prispevati za redno in ceneno preskrbo.

Opozoril bi še na nekatera dejstva:

1. zadruga je organizacija združenih kmetov, ki ji je družba (SO Ribnica) poverila organizacijo in pospeševanje kmetijske proizvodnje.

V prodaji plemenske živine smo dosegli predvidevanja, sprejeta z načrti.

(Nadaljevanje na 5. str.)

Pri pitanju klavne živine je stanje še zlasti neugodno: tržno proizvodnjo smo dosegli le s 76 odstotki.

(Nadaljevanje s 4. str.)

2. Zemlja je sicer zemljiško-knjižno zasebna last, vendar je družbena lastnina, zato družbi ne more biti vseeno kako se izkorišča, zlasti pa ne v teh resnih časih, ko je hrana postala strateška surovina.

3. Iz tega sledi, da je zadruga nosilec odgovornosti, da se vsa kmetijska zemljišča primerno izkoristijo.

4. Družba je trdno odločena, da morbiti vsa zemlja obdelana in se zato pripravlja sistem financiranja s sodelovanjem celotnega združenega dela.

5. Ta sistem bo možen samo v organizirani proizvodnji, ki je vključena v razvojne in proizvodne plane vseh zainteresiranih.

V zadrugi je 4,4 % NK in PK delavcev, 69,2 % KV 25,2 % s sprednjo šolo 1 delavec ali 1,9 % z visoko izobrazbo.

Kadrovske strukture ne moremo izboljšati samo z zaposlovanjem novih delavcev, temveč moramo aktivirati vse sile za izobraževanje delavcev ob delu in iz dela.

V letu 1980 je bilo izgubljenih 16.477 delovnih ur zaradi boleznih delavcev. To predstavlja 22 % povečanje v primerjavi z let 1979.

ČLANSTVO ZADRUGE

Član zadruga je lahko vsak kmet, ki se vključi v organizira-

no proizvodnjo ter s tem prevzame del odgovornosti za izpolnjevanje skupaj sprejetega proizvodnega plana.

Za članstvo količinska proizvodnja ni pogojena, jasno pa je, da to vpliva na udeležbo na dohodku. S samoupravnim sporazumom o združevanju dela in sredstev z zadrugo so določene nekatere pravice članov:

- kot je prednost pri oskrbi z reprovromaterialom,
- pri prodaji pogodbeno dogovorjenih proizvodov,
- prednost pri pridobivanju kreditov.

Te prednosti bomo dejansko šele sedaj občutneje uveljavljali, ker so tudi družbene ugodnosti (nižja cena nafte, oprostitvev prometnega davka za gradnjo, razne premije in regresije) odvisne od organizirane proizvodnje in izpolnjevanja pogodb.

V zadrugi smo se dogovorili, da imajo vsi kmetje, ki izpolnjujejo pogodbene obveznosti z zadrugo, prednosti pri prodaji. Ocenjujemo, da je edino, pravilno, da zadruga aktivno in obojestransko organizira združevanje dela, sredstev in zemlje med združenimi kmeti, ki so nosilci tržne organizirane in planirane proizvodnje.

Predvidevamo združevanje hranilno-kreditnega poslovanja in usmerjanje zbiranih sredstev. Povezano delovanje med kmeti-zadružniki in člani TOK gozdarstva na področju samo-

uprave, socialne varnosti, investicij in urejanja ostalih problemov bo moralo nakazati uspehe pri razvoju hribovitega področja.

Že na zadnjih zborih smo razpravljali o ustanovitvi skupne hranilno-kreditne službe za gozdarstvo in kmetijstvo na celotnem področju TOK gozdarstvo, KZ Ribnica, Velike Lašče, Dobropolje, TOK kmetijstvo in gozdarstvo Kočevje in 14 drugih TOZD ZKGP Kočevje.

SOZD KIT

Zadruga je združena v sestavljeno organizacijo KIT Ljubljana s še 12 drugimi

zadrugami, Kmetijskim zavodom Ljubljana, Ljubljanskimi mlekarnami, Mlekarna Zemun in Novi Sad, MIG mesna industrija Gorenjske in KŽK (kmetijsko-živilski kombinat Kranj). Za skupne potrebe je ustanovljena DO KIT STORITVE, interna banka, avtomatska obdelava podatkov. SOZD vodi poslovodni odbor, ki ga sestavljajo direktorji DO.

Sedaj smo združeni tretje leto. Uveljavila se je koordinacija planiranja, analiza gospodarjenja, ki pokaže, kje se posamezna organizacija nahaja po uspešnosti poslovanja, skupno sklepanje pogodb za nabavo reprovromateriala, strojev in trgovskega blaga. V zadnjem letu pa tudi skupne pogodbe za prodajo izdelkov članic KIT in usklajevanje pogojev v obojestranskem prometu.

V interni banki obenen združujemo 50 % rezervnega sklada (626.000.- din) in 10 % stanja na žiro računu (din 124.000.-). Neobvezno pa tudi druga sredstva, sredstva za investicijsko vzdrževanje 400.000.- din. (Kratkoročno smo združevali 1 milijon din). Banka dela analize finančnega poslovanja, daje pa zlasti kratkoročne kredite za obratna sredstva. Organizira tudi medsebojno sovlaganje članic za investicije (MIG Gorenjske v skladišče KZ Ribnica cca 800.000.- din). Za nekatere organizacije vodi tudi finančno knjigovodstvo.

Prav v zadnjem času se SOZD pojavlja kot eno najmočnejših kmetijskih živilskih organizacij v Sloveniji s skupnimi stališči do republiških organov, skupnosti in drugih partnerjev v reprodukcijski celoti in lahko trdimo, da so nekateri pozitivni premiki doseženi prav z velikim prizadevanjem SOZD KIT.

J. BENCINA

Ena izmed dejavnosti ribniške kmetijske zadruga je tudi prevoznništvo.

Pionirji so s kratkim kulturnim sporedom popestrili slovesnost.

Kurirčkova pošta 81

Rastemo pod Titovo zastavo

Pod tem geslom potekajo letošnje jugoslovanske pionirske igre, pod tem gleslom je letos marca krenilo na pot tudi vseh pet pokrajinskih kurirčkovih pošt iz Slovenije, pod tem geslom in s to mislijo slovenski pionirji prenašajo sporočila preteklosti, sporočila svoje privrženosti revoluciji in samoupravni družbi po najbolj skritih poteh skozi tisoče slovenskih krajev.

Ena izmed letošnjih kurirčkovih pošt, TV Dolenjska, je krenila na dolgo pot iz Ribnice 21. marca. Na velikem pionirskem zborovanju, katerega

so se udeležili pionirji iz vseh šol v občini Ribnica, mladina, borci in drugi, je govoril predsednik občinskega odbora zveze združenj borcev NOV Vinko Kersnič.

Prvi so kurirčkovo pošto ponesli iz Ribnice pionirji-gasilci iz Ribnice, jo predali pionirjem iz Sušja, le-ti sodraskim pionirjem, pošta pa je prišla preko Loškega potoka v Dolenjo vas. Mladi Lončarji so kurirčkovo pošto predali vrstnikom iz Stare cerkve v kočevski občini na praznik občine Ribnice 26. marca dopoldan.

Povsod so bile prigradne proslave, pionirji v vsakem kraju so s posebnim spoštovanjem in ljubeznijo sprejemali, predajali in nosili zaupno pošto in se tako enačili s svojimi nekdanjimi vrstniki – partizanskimi kurirji.

Enotnemu sporočilu slovenskih pionirjev predsedstvu SFRJ so na vsaki šoli dodali kratek zapis, tako da se je kurirska torbica odebelila že v občini Ribnica. V današnjem REŠETU objavljamo zapise pionirjev iz osnovnih šol Ribnica, Sušje, Sodrāžica, Loški potok in Dolenja

Predsedstvu SFR Jugoslavije

Pionirji Slovenije smo veseli, ko izročamo vam, ki ste naše najvišje vodstvo, poslanico Kurirčkove pošte. Kakor vsako leto gre Kurirčkova pošta z našo poslanico po vsej Sloveniji iz rok v roke, po strmih pobočjih in globačah, po ravninah in dolinah, po nekdanj skrivnih partizanskih poteh. Mi smo in ostajamo Titovi pionirji.

Čeprav Tita ni več med nami, stopamo pionirji, združeni v nešteti pionirskih odredih, po njegovi poti. Ko sledimo vzorom neustrašnih partizanskih kurirjev, potrjujemo, da more domovina računati na nas. V lepih in težkih dneh bomo z domovino jugoslovanskih narodov in narodnosti, s samoupravno socialistično in neuvrščeno Jugoslavijo.

Rastemo pod Titovo zastavo! To je geslo jugoslovanskih pionirskih iger letos. Naša Kurirčkova pošta je svetel kamenček v mozaiku teh veselih, vedrih pionirskih iger!

SLOVENSKI PIONIRJI

vas kot pričevanja najmlajših o njihovem doumetju naše preteklosti in sedanosti.

Pomladni dež je tiho mezljal v sivo noč. Nekje v daljavi se je med golimi drevesi zaslišal sovji krik. In še enkrat, kakor da nekoga kliče s svojim votlim, mrtvaškim glasom. Narava se je leno prebujala, čeprav je bilo še temno.

Dež je prenehal in se spreminil v težke, počasne meglice, ki so se vzdigovale med golimi vejami, vedno višje, kakor da hočejo pobegniti mrtvaškemu sovjemu vabilu.

Med grmovjem se je pokazal nejasen obris človeka. Drobnih nogi sta previdno tipali v neznanu, gluho stezo. Bila je mlada kurirka z drobnim pismom za partizane. Telo se ji je treslo od mraza in od strahu. Bil jo je strah,

zelo strah in tega je ni bilo sram priznati. Toda pogum ji je dajalo drobno pismo v levem škorenjcu. Dvoje široko odprtih oči je gledalo v kamenje, drevesa, grmovje in sive megle pred seboj.

KURIRKA

„Naprej, vidiš, naprej moraš,“ ji je govorilo srce. Glavo je imela težko, kot da se je pravkar znašla sredi blodnih sanj. „Slišiš, naprej moraš!“ ji je odzvanjalo v glavi. Naprej, naprej... Ja, prav dobro je vedela, da mora naprej po začrtani poti, k partizanom in oddati pismo. Potem bo konec njene poti,

a prišla bo druga in še ena in še mnoge, dokler ne bo konec vojne.

Zopet je zaskovikala sova, tokrat zelo blizu. Pošastno je odmeval njen krik med težkimi meglicami in se me-

šal s šumenjem mokrega lista in pokanjem spolzkih vejic pod škornji. Korak ji je naenkrat zastal. Ali se ni zmotila? Ali je res videla drobno izdajalsko lučko? Vrtala je z očmi v gosti mrak. Zopet je opazila majhno, rdečkasto lučko, kot sij prižgane cigarete. Srce ji je divje razbijalo. Da, pred nedavnim je slišala v

taboru, da so tu nekje ubili sovražniki kurirja. Prav to je tisto, sovražni bunker.

Noge, trde od strahu, so okorno ubogale pamet. Počasi se je oddaljevala, nazadnje je stekla. Takrat je počilo. Ogenj je zasikal iz hladnih cevi pušk in prežgal njeno telo. Telo je zatrepetalo in solza je pritekla iz oči na drobnih obrazek. Potipala je za pismom. Ne tega ne bodo dobili. Varno je zašito v levem škornju.

Dišalo je po pomladi. Deklica je hotela živeti in nekoč prosto, brez strahu tekati po gozdu. Sedaj so se ugasle oči upirale v težke, hladne meglice, v katere se je ujel mrtvaški sovji krik.

BARBARA PRELESNIK,
8. b OŠ Ribnica

Kdaj pa vrtec v Sodražici?

V januarju in februarju letos smo v časopisu DELO lahko zasledili dva članka različnih avtorjev, ki sta se lotila pisanja o stanju otroškega varstva in šolske vzgoje otrok v Sodražici. Na podlagi tega pisanja je prišlo med občani Sodražice do različnih komentarjev in ugi-banj, kakšna je usoda gradnje otroškega vrtca v Sodražici in kaj je s sredstvi, ki so jih zbirali v ta namen.

Gradbeni odbor za gradnjo otroškega vrtca je na zadnji seji opravil temeljito analizo poteka priprav na gradnjo otroškega vrtca v Sodražici predvsem s stališča zbiranja sredstev in problematike, ki je zavrla realizacijo načrtovane investicije. Ocenjeno je preteklo stanje in sprejet dogovor, kako nadaljevati priprave, da se investicija v letu 1983 uresniči. Zaradi boljšega obveščanja občanov je dogovorjeno, da v REŠETU podamo pregled vseh aktivnosti, ki so bile v pripravljalnem obdobju izvršene tako z organizacijskega kot finančnega vidika, kot tudi oceno, kdaj bomo prišli do otroškega vrtca v Sodražici.

V srednjeročnem planu samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva občine Ribnica za obdobje 1976-80 je bila v tem dokumentu opredelitev, da se v letu 1980 prične z gradnjo otroškega vrtca v Sodražici. V ta namen smo že v letu 1979 v okviru prispevne stopnje v soglasju z združenim delom zagotavljali del sredstev v investicijski sklad. O gradnji otroškega vrtca se je razpravljalo na vseh ravneh v občini, tako da je načrtovana investicija dobila vso

podporo v združenem delu kot v družbenopolitičnih organizacijah in občinski skupščini. Krajevna konferenca SZDL Sodražica je za operativno vodenje akcije imenovala gradbeni odbor, ki je dobro zastavil svoje delo, dokler ni prišlo do znanih resolucijskih omejitev v letu 1980. Leta 1979 je bila opravljena ocena predračunske vrednosti otroškega vrtca vključno z opremo v višini 8 milijonov din. Za pokritje te finančne konstrukcije je bilo na posebnem računu samoupravne interesne skupnosti otroškega varstva zbranih 4 milj. din, torej polovica potrebnih sredstev.

Ob sprejetju resolucije za leto 1980, ki je ome jila rast skupne porabe v občinah na 16% ter onemogočila pričetek gradnje novih investicijskih objektov, ki se financirajo v sklopu skupne porabe (razen tistih, ki temeljijo na samopriskevku), se je zadeva okrog gradnje vrtca zelo zapletla. V bilanci sredstev za vse samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti je ob 16% rasti sredstev nastal velik primanjkljaj (planirana rast sredstev v skupni porabi je bila za 24%), ker vseh načrtovanih nalog z znižano rastjo sredstev ni bilo mogoče pokriti. Največji problemi so nastali v telesnokulturni skupnosti, izobraževalni skupnosti in zdravstveni skupnosti. Na podlagi nastalega položaja je bilo potrebno najprej pokriti finančne načrte vseh samoupravnih interesnih skupnosti za izvedbo zajamčenega in delno dopolnilnega programa, v telesnokulturni skupnosti pa je bilo potrebno zagotoviti dodatna sredstva izven redne stopnje za pokritje anuitet za športno dvorano v Ribnici v višini 3.228.655 din. Ker z gradnjo otroškega vrtca v Sodražici niso mogli pričeti, je koordinacija za skupno porabo pri izvršnem svetu skupščine občine Ribnica seznanila predstavnike združenega dela, družbenopolitične organizacije,

samoupravne interesne skupnosti, skupščino občine in krajevno skupnost Sodražica o nastalem položaju na področju skupne porabe ter predlagala, da samoupravna skupnost otroškega varstva razpravlja o tem in del zbranih sredstev za vrtec v Sodražici odstopi telesnokulturni skupnosti. Slednja naj v prihodnjih letih, ko bodo dani pogoji za graditev vrtca v Sodražici, ta sredstva postopoma vrne oziroma zagotovi v okviru prispevne stopnje, če bo obveljal dosedanji način zbiranja sredstev.

Skupnost otroškega varstva je objektivno ocenila novi položaj ter sprejela sklep, da se telesnokulturni skupnosti prenese 3.228.655 din, kar je bilo tudi narejeno. Ob dejstvu, da za pričetek gradnje vrtca v letu 1980 in 1981 ni bilo realnih možnosti (resolucijske omejitve in nepokrita finančna konstrukcija), je bilo samoumevno, da bo potrebno kljub temu nadaljevati s pripravami za gradnjo vrtca. Investicijska vrednost te investicije iz leta 1979 se je v letu 1980 povečala na 12 milj. din, v letošnjem letu pa je predračun večji še za 3 milj. din.

Ob sprejemanju vseh planskih dokumentov za obdobje 1981-1985 je gradnja vrtca v Sodražici dobila najvišjo prednost izmed vseh investicij, ki bodo v tem srednjeročnem obdobju speljane v sklopu skupne porabe. Pričetek gradnje je določen za leto 1983 s tem, da bodo za to investicijo namenili del predvidenega samopriskevka na občinski ravni in del že zbranih sredstev v skupnosti otroškega varstva ter druga sredstva. Doslej so odkupili zemljišče, katerega vrednost je plačana v znesku 100.030 din ter izdelana lokacijska dokumentacija, za katero je poravn račun v znesku 48.000 din. Od sredstev, ki so ostala na računu in sredstev, zbranih v letu 1980 in 1981 (prispevna stopnja), bo konec letošnjega leta na posebnem računu

zbranih 2.500.000 din. Gradbeni odbor za gradnjo otroškega vrtca v Sodražici je na zadnji seji predlagal, da se izobraževalna skupnost in skupnost otroškega varstva dogovorita ter ta sredstva namenita za adaptacijo centralne kurjave v osnovni šoli Sodražica. Za to odločitev smo se odločili ob dejstvu, da bo rekonstruirana centralna kurjava služila tudi za ogrevanje novega otroškega vrtca, ki bo zgrajen neposredno ob šolskem posloppju. Smatramo, da bo tako denar dobro naložen in ga ne bo načejala sedanja stopnja inflacije. Opravljeno bo delo, ki bo leta 1983 prav gotovo doražje.

Gradbeni odbor bo nadaljeval s pripravami na gradnjo s tem, da bo pridobil vso tehnično dokumentacijo, izdelal finančni načrt in njegovo pokritje, pridobil gradbeno dovoljenje ter sklenil sporazum z izvajalcem. Ob koncu sestavka je potrebno poudariti, da so objektivne razmere ob stabilizacijskih prizadevanjih naše družbe premaknile rok za izgradnjo vrtca v leto 1983 ter da bo potrebna dobro pripravljena akcija za sprejem novega samopriskevka.

Vrtec v Sodražici je najbolj potreben objekt, zato si bomo vsi družbenopolitični dejavniki prizadevali, to pa je tudi naša obveznost. da ga v predvidenem roku zgradimo in s tem rešimo pereč problem otroškega varstva v Sodražici, kakor tudi v celotni občini.

VIKTOR POGORELEC

Šopek za tovariša Tita

Ko sem bila prvič v Velenju, mi je bil najlepši Titov kip. Velik je in lep. Prav tak je, kot sem Tita velikokrat videla po televiziji. Kip je sredi velikega trga. Okrog so ulice, velike in lepe stavbe in veliko lepega cvetja.

Rada sem obiskovala ta kranj, gledala rože in Tita.

Kmalu potem, ko je lani umrl, sem bila spet v Velenju pri sestri. Na Titovem trgu je bilo veliko ljudi in vsi so bili žalostni. Mnogi so jokali. Jokala sem tudi jaz. Rož je bilo na trgu in okrog Titovega kipa se več kot prej. Prižganih je bilo veliko lučk. Tudi medve s sestro sva prižgali svečko in položili šopek lepih rož.

Velikokrat grem v Velenje in moja prva pot je namenjena Titu. Rada se ga spominjam in rada ga imam. Tudi doma imamo Titov kip, njegovo sliko in veliko knjig o njem. Tako je Tito vedno z nami. Z nami bo tudi vedno ostal.

MAJA GRIVEC, 3. raz.

Dolenja vas

Vojaki ribniškega garnizona JLA in udeleženci pohodne enote poslušajo, kako so potekali boji . . .

Pomembna vloga razglasne postaje za kulturno življenje vojakov

V kasarni „Narodnega heroja Mirka Bračiča“ že dolgo deluje razglasna postaja, ki ima pomembno vlogo pri oblikovanju kulturnega življenja vojakov. Tako se vojaki in starešine, ki so zadolženi za delo te postaje trudijo, da bi bil program čim bolj raznovrsten, prav tako glasba in da bi vsak vojak našel kaj zase.

Čez dan se zvrsti približno pet ur programa, ki je razdeljen na tri dele.

Jutranji program se začne ob pol šestih in traja do sedmih. V tem delu se vrtijo predvsem revolucionarne in borbene pesmi, vojaki poslušajo poročila in slišijo razna obvestila.

Popoldanski program se začne ob 13. uri in je sestavljen zelo pestro. Tako lahko vojaki med drugim slišijo novice iz garnizonske vojne knjižnice, v oddaji „Kronološki pregled“ jih seznanimo z dogodki, ki so se zgodili med NOB, pripravljamo

intervjuje s starešinami in vojaki, seznanjamo jih s pomembnimi dogodki iz enot. Program je seveda popestren z obilo narodne in zabavne glasbe vseh narodov in narodnosti.

Potem je tu še večerni program, v katerem je vrsta

zanimivih prispevkov, vojaki lahko poslušajo glasbo po željah in seveda tudi radijski dnevnik.

Poleg te kulturne vloge ima razglasna postaja tudi velik pomen pri vsakodnevnem informiranju vojakov o pomembnih dogodkih v domovini in tujini.

Pohod v Jelenov žleb: presenečenje!

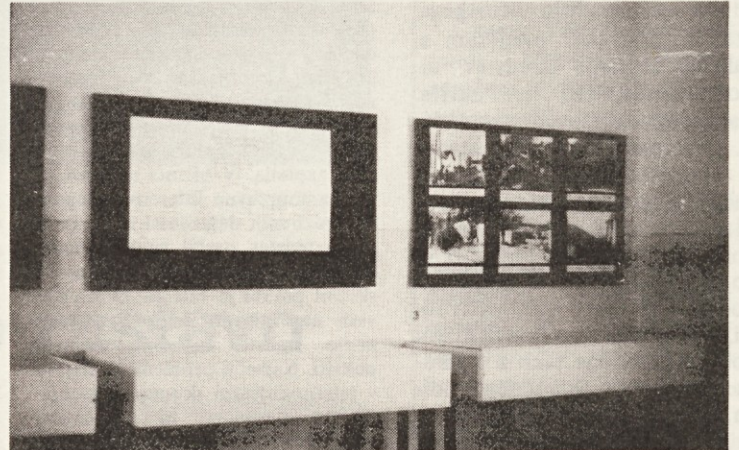
V počastitev znamenite bitke v Jelenovem žlebu, ki je bila 26. marca leta 1943 in v počastitev občinskega praznika Ribnica, ki se praznuje na ta dan, je vojaški Klub kasarne narodnega heroja Mirka Bračiča organiziral pohod vseh vojakov na mesto tega zgodovinskega dogodka.

V lepem sončnem jutru 28. marca so vojaki pod vodstvom Mirka Oražma odšli na mesto, kjer je italijanska vojska pretrpela enega najhujših porazov pri nas.

V Jelenovem žlebu so se srečali in prisrčno pozdravili z

mladinsko pohodno brigado. Brigado je organizirala mladinska organizacija Ribnica. Potem so vsi skupaj z velikim zanimanjem poslušali pričevanje borcev, udeležencev te bitke. To so bili general major Rade Kocjan, polkovnik Janko Pezdirc in predsednik ZB občine Ribnica Vinko Kersnič.

Na koncu lahko pohvalimo uspešno prireditev, s katero smo dostojno proslavili občinski praznik in se hkrati seznanili z vlogo in uspehi partizanov v NOB.

Spominska soba v garnizonu JLA, v kateri se vojaki lahko seznanijo z zgodovino I. Slovenske artilerijske brigade.

Tradicije NOB ostajajo vedno žive

Z ukazom državnega sekretarja za narodno obrambo je bila naša enota odrejena, da goji

borbene tradicije prve artilerijske brigade VII. korpusa NOVJ, ki je v času NOB v glavnem delovala na področju Dolenjske, Notranjske in Bele krajine.

V začetku leta 1944 so artilerijske enote VII. korpusa delovale predvsem kot pešadija. Artilerijsko orožje je bilo na Dolenjskem in Notranjskem v raznih zaklonih in so ga uporabljali ob raznih akcijah. Spomladi istega leta je prišlo do intenzivnega razvoja artilerije v VII. korpusu, ki se je znatno okrepila, tako organizacijsko kot formacijsko, tako da so dosegali velike uspehe pri napadih na sovražna oporišča.

Tako je bila 7. maja 1944 formirana artilerijska brigada iz artilerije XV. in XVII. divizije. Njen prvotni sestav je bil: trije divizion, zaščitni bataljon, inžinirsko-tehnična četa in obveščevalni vod. Na dan formiranja je štela brigada 440 ljudi. Za komandanta brigade je bil postavljen Miha Mišič.

V kasnejšem toku bojevanja je brigada nosila naziv Prva

(Nadaljevanje na 9. str.)

Udeleženci pohoda poslušajo razlago o poteku bojev v Jelenovem žlebu. Polkovnik Janko Pezdirc je bil eden izmed udeležencev te znamenite bitke.

(Nadaljevanje z 8. str.)

slovenska artilerijska brigada.
(1. SAB)

Od njenega formiranja pa do konca vojne je skozi njene vrste šlo 753 borcev in 29 žena-borcev. borbah je izgubilo življenje 94 borcev in 5 žena-borcev. Artilerijsko orožje, ki ga je brigada imela ob formiranju, je bilo v glavnem zaplenjeno od Italijanov, bilo je raznih kalibrov in stare proizvodnje. Tako kot se je v toku vojne razvijala NOB, tako se je razvijala tudi borbena moč brigade.

Marca 1945 je brigada dobila od zaveznikov 20 topov 75 mm in s tem je bila znatno povečana njena borbena moč, to pa je vplivalo na učinkovitost brigade v končnih borbah za osvoboditev domovine.

V kasarni narodnega heroja Mirka Bračiča bomo ta dan, ko je bila ustanovljena Prva slovenska artilerijska brigada in katere tradicije gojimo, skušali obeležiti čim bolj slovesno. Na ta dan je namreč tudi praznik naše enote. Tako bo kasarna 9. maja odprta za ogled od jutra do večera, v njej se bo zvrstilo več kot tisoč mladink in mladincev. Med drugim smo povabili učenke in učence Šolskega zdravstvenega centra iz Ljubljane. Po ogledu kasarne bo velika proslava s kulturnim programom v starem gradu, popoldne pa športna srečanja med mladinci in vojaki.

Praznik: sprejem mladih vojakov

Sprejem mladih vojakov je za starešine in starejše vojake praznik, zadovoljstvo, hkrati pa tudi obveznost. Pri vključevanju v novo sredino in pri privajanju na nov način življenja je mlad človek še posebno občutljiv. Veliko vlogo imajo tu starešine in starejši vojaki, ki morajo s svojimi postopki olajšati prve korake bodočih odličnih vojakov. Morajo pa jim biti tudi za zgled, kakšen mora biti vojak Titove vojske.

V teh dneh plapolajo na drogovih zastave, povsod bereš parole, ki pomenijo več kot besede: „Dobrodošel, mladi tovariš!“

Med vojaki, ki so prišli iz vseh krajev Jugoslavije, smo izbrali vojaka Šuh Tomislava iz Osijeka, študenta tretjega letni-

Prvi pozdrav v novem okolju: dobrodošlica mladim vojakom, ki bodo za nekaj mesecev dom zamenjali s tovariškim okoljem v veliki bratski družini članov JLA.

RAZGOVOR S STAREŠINO MILOVANOM KOLAREVIM

ŠPORT: za zdravo, vsestransko osebnost

„Telesna vzgoja v JNA, kot integralni del splošnega procesa vzgoje, ima za cilj formiranje zdravega, vsestransko razvitega človeka-vojaka, sposobnega za reševanje specifičnih nalog v miru in vojni.“

Za mnenje o tem smo vprašali starešino Kolarev Milovana, ki je eden najzaslužnejših, da se športno življenje v kasarni „Narodnega heroja Mirka Bračiča“ vsestransko in aktivno odvija. Zastavili smo mu tudi

vprašanje, kako se vojaki pripravljajo na tekmovanje, na kakšnih tekmovanjih sodelujejo in vse kar je v zvezi s tem?

Takole je odgovoril:

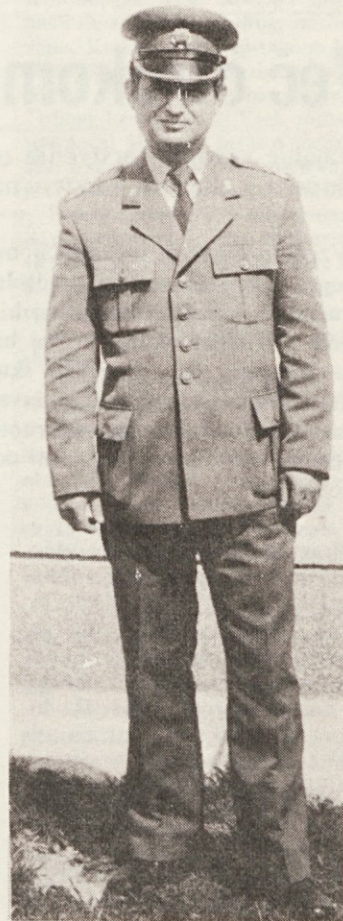
„Vsestranska športna aktivnost se ne odvija samo v krogu kasarne, ampak so vojaki, športniki „Mirka Bračiča“, stalno vabljeni na turnirje in tekmovanja po vsej občini.

Šport je eden izmed členov pri uspešnem sodelovanju z družbenopolitičnimi in delovnimi organizacijami. Tako smo, recimo, sodelovali na Bloških tekah, na novoletnem nogometnem turnirju v Kočevju, imeli smo odbojarska srečanja z gimnazijci iz Kočevja itd. Vse to je pomembno za utrjevanje prijateljstva, pa tudi za boljšo pripravljenost naših ekip za tekmovanja, ki prihajajo. Atleti (100 m, 200 m, 400 m, 800 m, 1500 m, 500 m, peterboj), košarkarji, plavalci, rokometaši, odbojkarji, strelci in pa vojaki, ki tekmujejo v vojaškem višebou, se namreč že deset dni marljivo pripravljajo, da bi kar najbolje zastopali naš garnizon na prvenstvu VP. 1101, ki bo v začetku maja v Postojni.

Športna igrišča v naši kasarni (odbojarsko, rokometno, nogometno, pešadijske ovire) so zasedena vsak dan. Veliko pomoč nam nudijo tudi delovni ljudje in družbenopolitične organizacije, ki nam omogočajo uporabo športnih objektov, kot sta bazena v Ribnici in Kočevju, športna dvorana v Kočevju, Dolenji vasi itd.

Na koncu bi poudaril, da šport

v JNA ni samo zabava in razvedrilo, ampak tudi cilj, da se popularizira telesna kultura in da se v to vključi kar največ vojakov. Tako bi tudi dosegli namen, ki naj bi ga šport imel: da postane eden izmed pomembnih činiteljev pri izgradnji zdrave in popolne osebnosti.“

Milovan Kolarev, starešina, ki je odgovoren za telesno vzgojo v garnizonu.

Zaskrbljeni starši: problemi VVO Majde Šilc

kakšne so možnosti vključevanja predšolskih otrok v dnevno varstvo v šolskem letu 1981/82

Temeljni družbeni smoter vzgoje in varstva predšolskih otrok, kot ga postavlja zakon, je oblikovati otrokovo ustvarjalnost in omogočiti razvoj njegove osebnosti v skladu z vrednotami socialistične samoupravne družbe.

Iz tako zastavljenega smotra izhajajo tudi naloge predšolske

vzgoje, katere izvaja VVO za otroke, ki so vključeni v dnevno varstvo, kakor tudi za otroke iz krajevne skupnosti. Da bi lahko uresničili naloge predšolske vzgoje in vključili v predšolske dejavnosti čim večje število otrok, je potrebno smotno širiti in pridobivati nove kapacitete.

Skrb delavcev VVO, staršev in delavcev v združenem delu mora biti usmerjena v to, da bo vse manj otrok, ki so potrebni vzgoje in varstva, odklonjenih.

VVO Majde Šilc pokriva izredno velik okoliš: kar tri KS: Ribnico, Dolenjo vas in Velike Poljane. Prav to dejstvo pa kaže, da je mreža vzgojo-varstvenih zmogljivosti v občini še nerazvita in nujno narekuje njihovo povečanje.

Iz tabele je razvidno, da bo število zasedenih mest za 31 % večje od prostorskih zmogljivosti VVO Majda Šilc, vključujoč oddelke v starem vrtcu.

Število vključenih otrok za 10 % presega največje dopustno število otrok po zakonu o vzgoji in varstvu predšolskih otrok.

SPREJEM OTROK V DNEVNO VARSTVO

Otroke sprejemamo v dnevno varstvo na podlagi prijave. O sprejemu odloča komisija za sprejem otrok v dnevno varstvo. Komisijo sestavljajo delegati, ki jih imenuje svet VVO izmed delegatov delavcev VVO, staršev in uporabnikov v svetu delegatov krajevne skupnosti in skupnosti otroškega varstva.

Kriteriji za sprejem otrok v dnevno varstvo so določeni v pravilniku za sprejem otrok v dnevno varstvo, sprejela pa jih je skupščina otroškega varstva.

V letošnjem letu bo VVO zbiral prijave za vpis v šolsko leto 1981/82 do 20. maja, komisija pa bo odločala o vpisu 21. 5. 1981. Starši bodo o sklepu komisij pisмено obveščeni.

H. A.

TABELA : ZASEDENOST MEST V VVO MAJDA ŠILC

Oddelki	Prostorske zmogljivosti	Št. vključ. otrok 31.3.81	Zakonski normativi	Št. vključ. otr. 1.9.81	Prostih mest za spr.s 1.9.81
8-12 mes.	12	14	14	14	14
12-24 "	12	14	14	16	2
2 - 3 let	12	16	16	18	2
2 - 3 let	12	16	16	-	-
3 - 4 let	-	-	-	20	4
4 - 5 let	20	27	24	24	3
5 - 6 let	20	31	24	27	-
6 - 7 let	24	31	24	31	-
Skupaj :	128	170	152	168	27

Več otrokom od 3. do 5. leta starosti!

Izvajanje vzgojno-varstvenih oblik dela za otroke, ki niso vključeni v dnevno varstvo na področju občine Ribnica

Vzgojno-varstveni organizaciji nalaga zakon poleg njene temeljne naloge, vzgoje in varstva predšolskih otrok še drugo, prav tako pomembno nalogo. Postala naj bi središče družbeno organizirane vzgoje v svojem okolju in naj bi pri tem skupaj z družbenimi organizacijami in s krajevno skupnostjo usklajevala in povezovala dejavnost na področju vzgoje in varstva predšolskih otrok. S tako usmeritvijo bomo zagotovili enoten vpliv in usklajenost akcij in delovanja vseh, ki se v krajevni skupnosti ukvarjajo s predšolskim otrokom.

Prav to zakonsko izhodišče in pa dejstvo, da je v naši občini najnižje zаетje predšolskih otrok v dnevno varstvo, nas je usmerilo k temu, da se bomo lotili te tako pomembne naloge že s septembrom 1981. Da bi odpravili razliko, ki nastaja pri vključevanju oz. pri startu v osnovno šolo, bomo kar največ otrok vključili v druge oblike vzgojnega dela:

1. razširili pripravo na osnovno šolo, t. i. „malo šolo“ iz 120 ur na 150 ur,

2. organizirali 80-urni program za 5-letne otroke iz KS v Ribnici in Sodražici,

3. vključevali v cicibanove urice otroke iz krajevnih skupnosti, ki so mlajši od 5 let.

Priprave na osnovno šolo, ki so jo doslej izvajale vzgojiteljice in učiteljice pri osnovni šoli, bi se vsebinsko, kakovostno in tudi kvalitativno povečala. Izvajalec dejavnosti za področje okoliša osnovne šole Ribnica, skupno štiri oddelke, bi vodila vzgojiteljica. Priprava na osnovno šolo bi trajala 150 ur, izvajali pa bi jo v VVO Majda Šilc, v Dolenji vasi ter Sušju.

80-urni program, katerega obiskujejo 5-letni otroci iz krajevne skupnosti, bi organizirali v

štirih oddelkih; dva v Ribnici ter dva v Sodražici.

Novost pri vključevanju otrok v vzgojne dejavnosti so cicibanove urice. S predstavniki krajevne skupnosti Velike Poljane ter Dolenje vasi je bilo dogovorjeno, da se v te namene pripravi prostor v krajevni skupnosti. Vzgojiteljica bo enkrat na teden izvajala prilagojeni vzgojni program za otroke mlajše od 5 let.

Z navedenimi programi naj bi zajeli večino otrok od 3. leta dalje, za katere smo doslej premalo naredili. Premalo vsled tega, ker je predšolsko obdobje najintenzivnejše obdobje v človekovem obdobju. Predšolska psihologija in pedagogika ter druge vede, ki preučujejo to obdobje ugotavljajo, da se do petega leta v največji meri razvija otrokov inteligenčni kvocient in je zato družbena skrb za otroka še posebej važna. Pokazalo se je, da otrok ne doseže optimalnega razvoja v skladu s svojimi dispozicijami, če je v predšolski dobi stiljsko prepu-

ščen vplivom družbenega okolja, okolja, v katerem živi in spontanem učenju. Pri teh otrokih so še po drugem in tretjem letu zelo velike individualne razlike v duševnem razvoju. Te razlike seveda niso utemeljene v otrokovih naravnih dispozicijah, temveč jih v največji meri povzroči socialno, družinsko in družbeno okolje. V tem pogledu so najbolj prizadeti otroci, ki živijo v kulturno skromnih in pomanjkljivih družinskih okoljih. Teh razlik v duševnem razvoju kasnejni mogoče v celoti kompenzirati.

Čeprav je družina nepogrešljiv dejavnik pri vzgajanju oz. razvijanju predšolskega otroka, mora in more družba to funkcijo dopolnjevati z organizirano predšolsko vzgojo in dajati družinski vzgoji višjo, kvalitetno raven.

Seveda bo potrebno vzgojne oblike dela s predšolskimi otroki širiti ter dograjevati, vendar to je edina pot, da nudimo vsem otrokom možnost, da si razvijajo sposobnosti in osebnostne lastnosti, ki jim omogočajo uspešno uveljavljanje v naši samoupravni družbi.

Park kulturnikov v Ribnici se širi

Govoriti nam je o parku kulturnikov v ribniškem gradu. To je spominski park, kjer bodo dobili svoja obeležja vsi zaslužni možje, rojeni v Ribniški dolini, ki so v teku stoletij največ prispevali za splošen gospodarski, kulturni, umetnostni in socialni razvoj naše družbe. Njihov pomen ni vezan samo na Ribniško dolino, ampak na vso Slovenijo in Jugoslavijo, nekateri pa sežejo tudi preko meja v ostalo Evropo in še čez.

Park kulturnikov v Ribnici je edinstven projekt na Slovenskem, ker uteleša kulturo v najširšem pomenu besede. Ne samo pesniki in pisatelji, ne samo sbeniki in likovniki, v enaki meri znanstveniki in politiki, organizatorji in mecenari, vsi, čeprav vsak na svoj način, so prispevali k temu, da je današnja materialna, socialna in duhovna kultura pri nas na tisti stopnji, ko se človeku ni treba več boriti za goli biološki in socialni obstoj kot nekoč, ampak na trdnjši osnovi ureja medsebojne odnose, kot mu jih narekuje samoupravni socialistični sistem.

Na Slovenskem ni primera, da bi tako majhno področje, kot je ribniška občina, dalo v pretéklost toliko duhovne moči. Preko 60 imen, ki jih SAZU, kot naše najvišje verifirano nacionalno strokovno telo, v svojem biografskem oddelku, uvršča med zaslužne, pomembne, s pesniškim izrazom nesmrtni Slovence, torej preko 60 imen bo vklesanih na 17 različ-

nih kamnitih obeležij v tem parku kulturnikov. Trije spomeniki so bili postavljeni pred dobrima dvema letoma: glasbeniku Gallusu, jezikoslovcu Škrabcu in literarnemu zgodovinarju Prijatelju. Prav danes odkrivamo spomenike naslednjim trem zaslužnim možem: Krek, Merharju in Lovrenčiču.

Ob odkritju spomenikov Krek, Lovrenčiču in Merharju 27. marca 1981

Merharju in Lovrenčiču. Ostalih 11 kamnitih obeležij bo postavljeno še v teku letošnjega leta, da bo park kulturnikov v celoti zaživel za 900-letnico Ribnice, ki jo bomo praznovali naslednje, 1982. leto.

Hortikulturni park po načrtu in pod strokovnim vodstvom urejamo že 15 let. Idejno pobudnik in operativni ustvarjalec je bilo dolgo časa Turistično društvo Ribnica.

V zadnjem času pa so prevzeli skrb tudi kulturna skupnost Ribnica, krajevna skupnost Ribnica in predvsem skupščina občine Ribnica, ki je imenovala pripravljalni odbor za 900-letnico; le-ta si je za visoki jubilej Ribnice kot primarno nalogo zastavil izdelati park kulturnikov v celoti.

Načrt za postavitev spomenikov je izdelal arhitekt Vlasto Kopač.

Med zadnjimi v Sloveniji!

V začetku aprila je skupina predstavnikov vzgojno-varstvenih organizacij in skupnosti otroškega varstva obiskala vse vzgojno-varstvene organizacije v občini Ribnica in ugotovila prostorske možnosti glede na vključevanje predšolskih otrok.

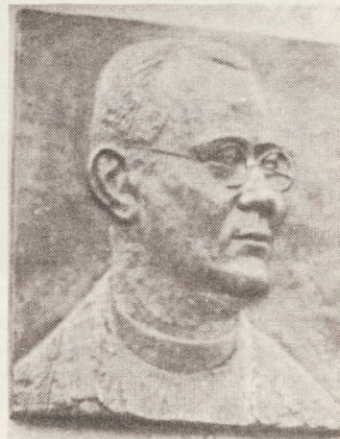
Upoštevač prostorske zmogljivosti je bilo ugotovljeno naslednje najvišje dopustno število otrok:

– v VVO Majde Šilc (8 odd.): 154 mest, vključenih 170 otrok

– v VVO Sodražica (1 odd.): 22 mest, vključenih 22 otrok

– v VVO Loški potok (1 odd.): 20 mest, vključenih 12 otrok

V občini Ribnica je 1.152 predšolskih otrok v starosti 8 mesecev – 7 let. Od tega so 204 otroci vključeni v vzgojno-varstvene organizacije, ker predstavlja 17,7%. Če ta podatek primerjamo s poprečnim številom vključenih otrok v Sloveniji (30 – 40%) in s podatki o vključenih otrocih po posameznih občinah lahko ugotovimo, da je občina Ribnica glede na število vključenih otrok med zadnjimi v Sloveniji.

DR. JANEZ EV. KREK
1865 - 1917 SV. GREGOR
SOCIALNI POLITIK,
NAJODLOČNEJŠI SLOVENSKI
GLASNIK JUGOSLOVANSKE
DRŽAVNOSTI.
PISATELJ IN ČASNIKAR

In zdaj k našim trem letošnjim spomenikom.

Dr. Janez Ev. Krek – sociolog, politik in časnikar

Dr. JANEZ EV. KREK (1865–1917), sociolog, politik in časnikar, organizator in pisatelj, rojen pri Sv. Gregorju, kjer je tudi preživel prvih 6 let svojega življenja.

Označiti Krika v nekaj stvkih, kot mu jih lahko posvetimo ob tej priliki, ni mogoče.

Oton Zupančič trdi, da je dr. Janez Krek genij širokih mas.

Pisatelj Ivan Tavčar kmalu po Krekovi smrti izjavi, da Slovenci večjega človeka še nismo imeli.

Ivan Hribar, nekdanji ljubljanski župan, to je tisti zavedni Slovenec, ki se je leta 1941, ko je zagledal v Ljubljani italijanske okupatorje, 91-leten starček zavil v slovensko zastavo in skočil v Grubarjev prekop – torej Ivan Hribar je prispeval največji znesek za izgradnjo Krekovega spomenika na Žalah.

Vse Krekovo delovanje je imelo dva cilja: prvič – zaščita malega kmečkega in delavskega polproletarca pred kapitalističnim izkoriščanjem; drugič – bil je izrazit nasprotnik germanizacije na Slovenskem in najbolj vnet pristaš ideje, da se združijo vsi južni Slovani v državno-pravno samostojen organizem.

Magnetična moč Krekove osebnosti je privabila v njegovo družbo najprej dijake. Pri njem se začno shajati tedaj mladi pesniki in pisatelji, kot sta bila Oton Zupančič in Ivan Cankar. Poučeval jih je v filozofiji in slovanskih jezikih. Zupančičeve pesmi z maloruskimi motivi so plod Krekovih stikov z dijaštvom. Solska oblast je posegla vmes in strogo kaznovala dijake, ki so se zbirali pri Krek, a stiki dijaštva s Krekom kljub temu niso prenehali.

Kot sociolog in politik je Krek do donca dni hodil po lastnih poteh, ki mu jih je kazal znanstveni študij in svodoljubno, demokratično čuteče, za vsak resničen napredek do vzetno srce. Zato je kot duhovnik tudi v vrstah somišljenikov naletel na odpor, tako da je nekaj mesecev pred smrtjo dejal: „Se vsak, kdor si je v cerkvi pridobil zaslug za resničen napredek našega življenja, je nosil nekaj časa na sebi pečat herezije.“ – Toda Krika to ni motilo. Nasprotno! Dovtipov in dobre volje mu ni zmanjkalo tudi v najtežjih trenutkih. Pravijo, da je delavnost podedoval po očetu, ki je bil Gorenjec, duhovitost pa po materi, ki je bila Stupičeva iz Sodražice.

Najbolj znano, najbolj dognano in najboljše je Krekovo delo SOCIALIZEM, ki je izšlo na pragu 20. stoletja. V njem je kritično ocenil ekonomske teorije in obsodil ekonomski liberalizem, ki je že v osnovi napačen, ker temelji na izkoriščanju malega človeka. Tako popolnega teoretičnega dela Slovenci nismo imeli do razdoblja po drugi svetovni vojni. Krek se zdi kapitalizem kot liberalistično zamišljen sistem nepotrebno zlo, ki ga je treba odpraviti. Trdimo lahko, da je Krek spoznal pravilnost Marxove misli o socializmu, a se mu je kot duhovniku zdel preradikalna in prerevolucionarna.

Praktičen rezultat Krekove teorije o socializmu je bila ustanovitev številnih organizacijskih teles, ki naj bi reševala malega človeka pred propadom, tako npr.:

Organizacija kmečkega prebivalstva,

Zveza kranjskih posojilnic, Gospodarska zveza,

Slovensko katoliško delavsko društvo, ki je sklenilo znameniti Socialni načrt slovenskih delovnih stanov; v njem se že zahteva splošna in enaka volilna pravica, za katero se je izrek Krek kot prvi med duhovniki v bivši monarhiji.

Ustanovil je še več drugih delavskih društev, med drugim Slovensko delavsko stavbno društvo, ki je zgradilo pod njegovim vodstvom čez 100 delavskih hiš v Ljubljani in Kranju.

Da bi se vzgojile sposobne delavne moči za vodstvo zadrug, se je na Krekovo predlog l. 1908 ustanovila v Ljubljani zadrugna šola, prva šola te vrste v Avstriji in druga v Evropi.

Krek – politik. Bil je dolga leta državni poslanec v dunajskem parlamentu. Po izjavah sodobnikov je bil

(Nadaljevanje na 12. str.)

Krek v zbornici poleg Čeha Masarika najspodobnejši govornik in politik. Njegova zahteva je bila, da je treba demokratizirati vse javno življenje. Zavzemal se je celo za samoupravljanje delavcev v podjetjih. Njegove besede: „Če se hočemo sami vladati, moramo vzgojiti dovolj ljudi, ki bodo znali delati pri samoupravah. V narodnem oziru bo privedla demokracija do tega, da se bo upravljal vsak narod po možeh iz svoje srede in najnižjih in najvišjih službah.“

Ko je bil maja 1917 sklican dunajski parlament in so zastopniki južnih Slovanov podali na Krekov predlog 30. maja znamenito majsko deklaracijo, je razvil Krek, dasi že močno bolan, živahno propagando za idejo samostojne jugoslovanske države. Izmučen se je vrnil konec septembra 1917 s tega agitacijskega potovanja po Dalmaciji, domov, kjer je umrl za srčno kapjo.

Z današnjega gledanja je bil Krek premalo revolucionaren. Vseeno pa je bil človek, ki je izrazito obsojal kapitalistično izkoriščanje in pisal celo o samoupravljanju delavcev v podjetjih. Krek bo ostal Slovincem v spominu kot eden naših prvih ekonomskih teoretikov in pomemben mož naše polpretekle nacionalne zgodovine.

Organizator slovenskega gasilstva: IGNACIJ MERHAR

Ignacij Merhar (1856–1944), organizator slovenskega gasilstva, začetnik slovenskega poveljevalnega jezika v gasilstvu, rojen v Prigorici.

Borba Slovencev proti nemškemu uradovanju, poveljevanju in vpliva je bila naporna in se je dejansko končala šele po drugi svetovni vojni, leta 1945.

Prvi, ki je v gasilstvu prelomil z nemškim poveljstvom, je bil na Slovenskem Ignacij Merhar. Leta 1879 je kot 22-leten ustanovil v Dolenji vasi pri Ribnici gasilsko društvo in takoj uvedel slovensko poveljevanje. Sestavil je slovenska povelja namesto nemških, ki so bila obvezna za vsa društva. Leta 1880 je nastopil v Ljubljani na veliki gasilski svečanosti, kjer je svoji četi poveljeval slovensko ter s tem vzbudil veliko narodno navdušenje med Ljubljančani. Da bi omogočil kar največjo razširjenost slovenskega poveljevanja, ki se je počasi, toda vztrajno širilo, je leta 1886 izdal prvi slovenski „Vadnik“, kjer v uvodu zakliče: „Nemškega poveljevanja ne potrebujemo! Lepše se da poveljevati v našem domačem jeziku! Čemu bi se mučil slovenski gasilec z nerazumljivo nemščino, čemu bi slovensko poučevali, nemško pa ukazali storiti, ko nam tega ni treba!“

V „Vadniku“ je Merhar sestavil in razložil vsa slovenska povelja, služ-

IGNACIJ MERHAR
1856 - 1944 PRIGORICA
ORGANIZATOR SLOVENSKEGA
GASILSTVA, ZAČETNIK
SLOVENSKEGA Poveljevalnega
JEZIKA V GASILSTVU

beni in poslovni red, vzorec za razne knjige, prošnje in vloge. Sestavil je redovne vaje in vaje z gasilnim orodjem in priobčil požarni red. Vadnik je imel velik pomen za nadaljnji razvoj slovenskega gasilstva, ker je bil to prvi priročnik, s katerim je bil prebit led ne le v strokovnem, ampak tudi v narodnostnem oziru.

Nemci in njim privrženi gasilci so do slovekega poveljevanja zavzeli zelo strogo stališče. V prepuščanju pozicij so bili silno trmoglavi in nepopustljivi. Slovensko poveljevanje se je uvedlo največkrat šele z izstopom vseh Nemcev in nemškutarjev iz društva, kar je povzročilo zlasti v začetku finančne krize posameznih gasilskih društev, ker niso dobila nikake finančne podpore od oblasti. Vendar pa te težave niso bile najhujše, saj so si društva kmalu opomogla s pomočjo gospodarsko močnih Slovencev. Težka borba, ki so jo bili napredni in slovenski ideji predani gasilci, ni bila zaman. Nemci so morali radi ali neradi gledati svojo nemoč in bližajoči se poraz. (Glej: Branko Božič: Razvoj gasilstva na Slovenskem str. 61–62).

Kaj je pomenil slovenski jezik v gasilstvu? Dvigniti veljavo slovenskega jezika v zasebnem in javnem življenju – in to v času najhujšega nemškega pritiska. To je bilo veliko in zaslužno narodno delo. Z uveljavljanjem slovenščine v gasilskih društvih so gasilci visoko dvignili slovensko narodno zavest, zlasti med preprostimi ljudmi. Ti so se začeli zavedati, da so enakovredni drugim narodom.

Ko je bila dve leti po Levstikovi smrti (1889) v Velikih Laščah mogoča manifestacija slovenstva ob odkritju Levstikovega spomenika, je tja prikorakal s svojo četo dolejnavaških gasilcev tudi Merhar. Zaradi lepe postave so ga imenovali „lepi Nace.“

Merhar ostane zapisan v zgodovini slovenskega gasilstva na najodlič-

nejšem mestu. Merhar je dal slovenskim gasilcem tudi lep gasilski pozdrav: Na pomoč!

Zaslužni lovski organizator: dr. Ivan Lovrenčič

Dr. Ivan Lovrenčič (1878–1952), ustanovitelj slovenskega lovskega društva, urednik Lovca in pisatelj, rojen v Zamostcu pri Sodražici

Po poklicu je bil pravnik, promoviral je v Pragi leta 1905, leta 1913 pa odprl v Ljubljani odvetniško pisarno.

Kot gimnazijec je bil Lovrenčič član znane Zadruga; to je bilo tajno literarno dijaško društvo, v katerem so prednjačili Cankar, Župančič, Kette, Murn. Pod psevdonimom Rekar, Ogradar ali Zamoščan je Lovrenčič priobčil več povesti v Vrtnu ali Rodoljubu.

Leta 1907 je ustanovil Slovenski lovski klub, od leta 1909 imenovan Slovensko lovsko društvo, ki mu sam postane tudi predsednik.

Leta 1910 je začelo izhajati društveno glasilo Lovec, ki ga je Lovrenčič 3 leta urejeval in mu bil vedno sotrudnik s psevdonimom Podgorski.

Po Lovrenčičevem prizadevanju se je leta 1924 ustanovila Zveza lovskih društev s sedežem v Beogradu, dalje več kinoloških klubov in Jugoslovanska kinološka zveza v Ljubljani.

Med okupacijo je bil Lovrenčič v internaciji, po osvoboditvi pa je šel zmeraj z mladeniškim ognjem živel za lovstvo. Pokopan je v Sodražici.

Zasluge dr. Lovrenčiča v slovenskem lovstvu so velike. Ne samo, da je ustanovil lovsko organizacijo, v kateri so slovenski lovci prvič dobili možnost, da javno razpravljajo o vseh pomembnih lovskih zadevah, njegov delež je nad vse pomemben

Svoboda nam je vse

Živimo v svobodni socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Našo zlato svobodo so nam priborili pogumni borci pod vodstvom tovariša Tita. Mnogi borci so žrtvovali svoja življenja. Vedno jim bomo hvaležni. Povsod občutimo svobodo. Otroci hodimo v šolo, v kateri se učimo materin jezik. Lahko smo srečni, da živimo v naši lepi, svobodni Jugoslaviji. Živimo v ljubezni in spoštovanju drug do drugega. Živimo kot bratje in sestre v skupnem domu. Mi mladi smo lahko iz dna srca hvaležni vsem tistim, ki so padli v borbi.

Vsi naj se zavedamo, da so nam to svobodo priborili naši očetje in dedje pod vodstvom tovariša Tita.

MARIJA DEBELJAK
OŠ Loški potok

pri utrjevanju zavesti, da smo tudi Slovenci lahko enakopravni takratnim avstrijskim lovskim društvom, katerih člani so bili lahko le lastniki večjih lovišč in seveda takrat vladajoča avstrijska gospoda.

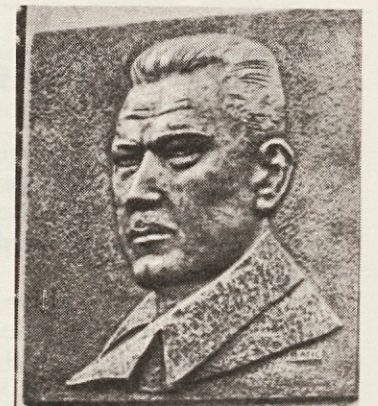
V Ribniški dolini imamo sicer ustanovljen lovski klub že leta 1894 in je med tremi najstarejšimi na Slovenskem. Na čelu ribniškega kluba je stal Ivan Rus, po domače Žagn Johan iz Brež, ki je bil tudi dober Lovrenčičev prijatelj.

Se vedno ostajajo aktualne Lovrenčičeve besede, ki jih je izrekel na ustanovnem zboru Slovenskega lovskega kluba leta 1907: „Način lova mora biti tak, da z njim nista spojena le užitek in zabava, ampak tudi varstvo in skrb za divjad.“ – Toliko o Lovrenčiču.

Vsi trije današnji „slavljenci“ pa imajo klub različnim področjem svojega dela vendarle nekaj skupnega. Vsi trije so delovali v času hudega nemškega pritiska na Slovence, vsi trije so bili odločni branitelji slovenskih narodnostnih pravic, ki jih je vcepil že Levstik s svojimi besedami: „Trd bodi, neizprosni, mož jeklen, kadar braniš je časti in pravde narodu in jeziku svojemu.“ In prav letos poteka pomemben jubilej, 150 let, odkar se je rodil naš veliki rojak Fran Levstik.

Naša današnja družbe je resda osredotočena bolj na reševanje aktualnih družbenopolitičnih in gospodarskih problemov. Vendar mora biti v nas tudi toliko duhovne moči, da poravnamo moralni in kulturni dolg, ki ga ima Ribniška dolina do svojih najzaslužnejših mož. Obenem bo to dejanje, ki bo današnji, resda razviti družbi, dalo morda tudi kakšen kulturni vitamin, ki ga na žalost že marsikje primanjkuje.

JANEZ DEBELJAK

DR. IVAN LOVRENČIČ
1878 - 1952 ZAMOSTEC
USTANOVITELJ SLOVENSKEGA
LOVSKEGA DRUŠTVA.
UREDNIK LOVCA IN PISATELJ

Poročilo o delovanju samoupravne komunalne skupnosti Ribnica v letu 1980

Samoupravna komunalna skupnost Ribnica zaključuje peto leto samostojnega in samoupravnega delovanja na področju komunalnega gospodarstva v občini Ribnica.

Leto 1980 je bilo za Komunalno skupnost dokaj uspešno kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja in splošnim naporom za stabilizacijo na vseh področjih. To pa ne pomeni, da se Komunalna skupnost ni obnašala stabilizacijsko, saj so znotraj skupnosti vidni napor, ki so izkazani predvsem v racionalnem trošenju sredstev, uspešno doseženem lastnem prispevku občanom v denarju in prostovoljnem delu itd.

Komunalna skupnost je tudi v letu 1980 delovala na področju cestnega gospodarstva, komunalnega urejanja stavbnih zemljišč tako v družbeni, kot v individualni gradnji ter zbirala in usmerjala sredstva, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in 1/3 sredstev za financiranje programov del KS.

Skupni prihodki so znašali 24.534.176 din in so za 19 %

presegli načrtovane. Odhodki, ki so znašali 24.530.749 din, so prav tako presegli načrtovane za 18 %. Prenosa sredstev za leto 1981 takorekoč ne bo, kar pomeni pravilno odločitev v sedanjih časih, ko cene vsakodnevno naraščajo.

Dolga zima: veliki stroški

Za vzdrževanje cest z zimsko službo je bilo namenjeno 3.178.912 din, kar je 43 % nad planiranim. Na veliko prekoračitev je vplivala izredno dolga in neugodna zima, ki se je dejansko pričela že v začetku novembra, in s tem zelo povečani stroški za zimsko službo. Upamo si trditi, da na področju zimske službe v prvem delu zime ni bilo večjih napak, tako da so bili občani dokaj zadovoljni.

V letu 1980 so bili takorekoč prvič, odkar obstajajo, prepleskani mostovi, to je nosilne konstrukcije in ograje. Za to je bilo namenjeno 204.615 din. Ravno tako je bilo leto 1980 na področju opreme cest s cestno-prometno signalizacijo narejeno izredno veliko, in je bilo v ta namen porabljeno 609.470 din. Nabavljeno je bilo preko 350 prometnih znakov z drogovi. Vsa cestnoprometna signalizaci-

ja je bila tuji vgrajena. To obsežno delo je bilo opravljeno s pomočjo občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Za urejanje zelenic in čiščenja naselij in za vzdrževanje nekategoriziranih cest he bilo namenjeno 500.000 din. Ta sredstva so bila nakazana po določenem ključu vsem krajevnim skupnostim. Stroški tokovine javne razsvetljave za celotno občino so v letu 1980 znašali 594.141 din, kar je 48 % nad planiranim zneskom. Na ta porast je vplivala v glavnem podražitev električne energije, pa tudi precej svetilk je bilo na novo montiranih. Iz sredstev cestne dejavnosti se je prav tako, kakor tudi vsa leta do sedaj namenilo za vzdrževanječasne čistilne naprave v Ribnici 181.050 din. S stroški skupne strokovne službe so bilsredstva cestne dejavnosti obremenjena s 181.050 din, kar je 75 % planiranega zneska.

Najmanj: za stavbna zemljišča

V letu 1980 je bilo najmanj narejenega na področju pridobivanja in komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč za individualno stanovanjsko gradnjo. Kljub temu, da je izvršilni od-

bor to problematiko tekoče spremljal skozi vse leto, ni bilo možno plana uresničiti niti do polovice. Te negativne izkušnje iz leta 1980 naj bi bile šola za nadaljnje delo, tako za Samoupravno komunalno skupnost kot tudi za druge dejavnike, od katerih je odvisno pridobivanje in komunalno opremljanje stavbnih zemljišč za individualno gradnjo (Skupščina občine, izvajalci oz. distributerji komunalnih uslug itd.).

Ravno obratno pa je bilo v letu 1980 gospodarjenje s sredstvi komunalnega prispevka 0,96 % zelo uspešno. Ta sredstva so po predpisih predvidena za financiranje izgradnje komunalnih objektov in naprav individualne rabe v stanovanjskih soseskah družbeno usmerjene stanovanjske gradnje. Ta gradnja se je tudi v letu 1980 odvijala v glavnem v Ribnici na Trgu Veljka Vlahoviča. Z izvajalcem zgoraj navedenih komunalnih objektov in naprav je bil dosežen dolgoročni sporazum. Na Trgu V. Vlahoviča so bili v letu 1980 komunalni objekti dokončno zgrajeni, izvršen pa je bil tudi dokončni obračun in tako je bilo v letu 1980 za ta namen vplačano 4.598.887 din.

Samoupravna komunalna skupnost Ribnica je v letu 1980 prevzela investitorstvo dograditve kanalizacije s čistilno napravo v Sodražici. V mejah razpoložljivih sredstev je bila sestavljena finančna konstrukcija te naložbe. Tako je znašala investicijska vrednost 10.000.000 din, ki je bila pokrita s 6.000.000 kredita LB SKB Ljubljana, ter s 4.000.000 din dotacije Območne vodne skupnosti Ljubljana-Sava. Ta dela so se že pričela, ker je z izvajalcem VGP Ljubljana že sklenjena gradbena pogodba.

Zbrana sredstva za financiranje programov KS (1/3 od 300.000.000 din) so bila v znesku 229.000 din po sklepu zboru KS Skupščine občine Ribnica namenjena za izgradnjo mrliških vežic v Sodražici.

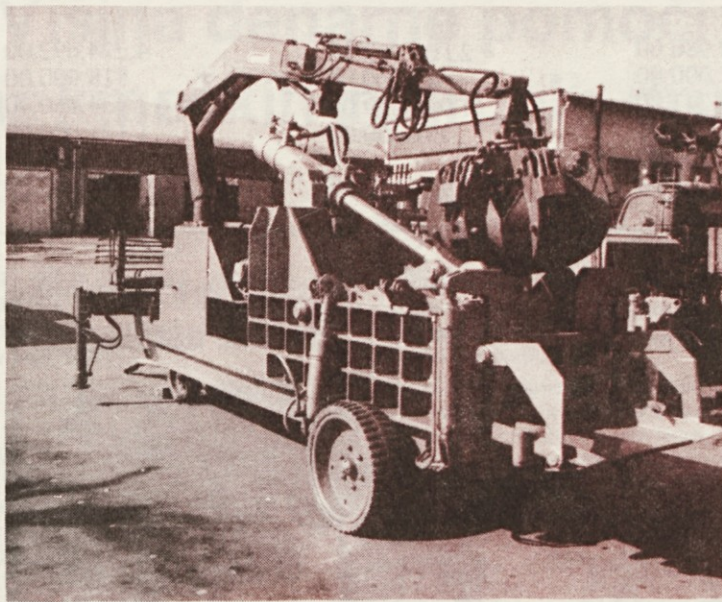
Vse zgoraj navedene rezultate pa ne bi bilo možno doseči, če ne bi bilo to področje vsakdanjega življenja v naši občini tako dobro samoupravno organizirano kot je. Prisotnost, sodelovanje in tvorni prispevki delegatov na sejah izvršilnega odbora in skupščine SKS Ribnica so bili na zavirljivi ravni.

(Nadaljevanje na 14. str.)

Da se bomo bolje poznali

Na enem izmed zadnjih razgovorov s člani delegacij za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti je bilo med drugim tudi dogovorjeno, da za boljše informiranje vseh delegatov, pa tudi občanov o delu posameznih občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, vsako toliko časa objavljamo povzetke s sej skupščin.

Delegati so bili tudi mnemnja, da bi morali z delegati večkrat organizirati takšne razgovore. Imeli so tudi določene pripombe na delovanje strokovne službe SIS. Več o tej problematiki smo objavili v prejšnji številki, ko smo se dotaknili problema neudeleževanja sej skupščin SIS, danes pa vam posredujemo nekoliko informacij s sej teh skupščin, ki so ocenjevale svojo aktivnost v preteklem letu.

KOT STRAŠNO OROŽJE – tako učinkuje na prvi pogled stiskalnica za odpadni material – železo, izdelana v ribniškem Riku. Prav s temi izdelki je Riko zavzel obsežno svetovno tržišče, kjer se je uveljavil še posebej v lanskem letu. Tudi za letos imajo velika naročila, precej pogodb pa je podpisanih za izvoz v Sovjetsko zvezo že za prihodnje leto. V zadnjem obdobju je pri proizvodnji stiskalnic, pa tudi drugih izdelkov nekaj težav z dobavami posameznih materialov, kar pa ni zgolj Rikov problem, saj se v marsikateri drugi delovni organizaciji bore še z mnogo hujšimi problemi. – Foto: Pile.

Skozi vse leto se je razvijalo tudi uspešno sodelovanje z vsemi krajevnimi skupnostmi, pa

tudi z družbenopolitičnimi skupnostmi in bankami.

Glavni rezultat tega dela je bil popolnoma usklajen srednjeročni načrt Samoupravne ko-

munalne skupnosti za obdobje 1981-85 ter dosežen samoupravni sporazum o združevanju potrebnih sredstev za uredništve tega plana.

naj bi jih skupne strokovne službe opravljale za posamezno SIS.

2. Prispevek za vzdrževanje SIS je zaračunati samo po efektivno opravljenem delu.

3. Odstotki za izračun prispevkov odpadejo.

Zapis s seje zborov skupščine telesnokulturne skupnosti Ribnica

V razpravi o zaključnem računu in finančnem poročilu za leto 1980 se je razčistilo vprašanje delovanja Zveze telesnokulturnih organizacij, ki je trenutno v stanju precejšnje nedelavnosti (saj jo vodi samo en podpredsenik - predsednik in tajnik pa sta se odpovedala, čeprav še nista dobila razrešnice).

Vendar strokovna služba te zveze dela normalno in po sklepu seje v I. sklicu centralno obračunava vse honorarje strokovnih kadrov v občini.

Po tem razčiščenju se za ključni račun in finančno poročilo za leto 1980 v celoti potrdi s sledečimi podatki:

vzdrževanju, upravljanju in gospodarjenju s telesnokulturnimi objekti v občini Ribnica.

Sprejme se samoupravni sporazum o razvijanju prostovoljnega dela v občini Ribnica, vendar brez finančnih in kadrovskih obveznosti.

Enako se sprejme samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela med Zvezo prijateljev mladine in Telesnokulturno skupnostjo Ribnica.

Sprejme se samoupravni sporazum o ustanovitvi skupne strokovne službe SIS občine

	planirano	realizirano
celotni prihodki	9.879.968.00	9.980.428.55
celotni odhodki	9.879.968.00	9.870.704.30
razlika - saldo na žiro račun	-	109.724.25 din

Sprejme se tudi sklep, da se Zveza telesnokulturnih organizacij ponovno konstituira.

Prihodki se bodo v letu 1981 oblikovali iz naslednjih virov:

	iz prisp. st.	iz drugih virov	skupaj
iz osebnega dohodka	3.718.000.00	-	3.718.000.00
začetni saldo ž. r.	110.000.00	-	110.000.00
združena sred. gospod.	-	2.050.000.00	2.050.000.00
obresti pri LB	-	15.000.00	15.000.00
lastne dejavnosti	-	605.000.00	605.000.00
reklamno-propagandni stroški	-	1.250.000.00	1.250.000.00
skupaj:	3.828.000.00	3.920.000.00	7.748.000.00

Odhodki bodo porabljeni za naslednje potrebe:

zakonske obveznosti	2.117.980.00	2.106.712.20	4.224.692.00
obv. po DD in SS	801.000.00	17.900.00	818.900.00
za osebne izdatke	190.241.00	1.044.219.00	1.234.460.00
za prioritete panoge	370.000.00	751.000.00	1.121.000.00
za ostale potrebe	349.000.00	-	349.000.00
skupaj:	3.828.221.00	3.919.831.20	7.748.052.20

Med zakonskimi obveznostmi je predvidena tudi programska rezerva v znesku 192.000 din. Ker je v Loškem potoku zelo velika potreba za popravilo skakalnice, skupščina sprejme sklep, da se ta zniža za 65.000 din in dodeli Partizanu Loški potok 50.000 din za popravilo skakalnice in po 7.500 din Občinski strelski zvezi ter nogometnemu klubu Ribnica za nabavo nujne opreme.

Nadalje se skupščina seznanila tudi s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Občinske zveze prijateljev mladine. Končno skupščina sprejme še nekaj sklepov glede bodočega delovanja skupnosti:

Po izčrpnem sporočilu delegacije Partizana Sodražica glede najemne za dvorano se sklene,

da to vprašanje spada v nadležnost odbora podpisnikov družbenega dogovora o gradnji,

Ribnica z upoštevanjem naslednjih pripomb:

1. navesti konkretna dela, ki

Posnetek je z ene izmed tekem med enotami.

Kakor vsako leto, tako bo tudi letos v naši občini krvodajalska akcija. Odvzem krvi bo vzve krvodajalce v Ribnici 11., 12. in 13. maja 1981.

Tudi ob letošnji krvodajalski akciji pričakujemo velik odziv. V organizacijah združenega dela so nosilci akcije pri zbiranju prostovoljnih krvodajalcev osnovne organizacije zveze sindikatov in aktivni Rdečega križa, v krajevnih skupnostih pa organizacije Rdečega križa.

Akcija pri zbiranju prostovoljnih krvodajalcev že teče. Priporočamo vsem zdravim ljudem, posebno pa mlajšim, da se tudi letos vpišejo med krvodajalce. Kri je najdragocenejšo darilo, ki gnudi človek sočloveku, ko je njegovo življenje odvisno

Darujte kri!

od darovane krvi. Darujte kri, dokler je v vas zdravje! S tem se bo najbolj odrazila vaša humanost in človečnost, saj bo lahko prav vaša kri nekemu ČLOVEKU rešila življenje.

Od mene in tebe - delavca, kmeta, mladince, mladinke, od vseh nas je odvisno, ali bomo izpolnili letošnji plan, ki predvideva iz naše občine 750 krvodajalcev. Doslej smo plane te najbolj humane človekoljubne akcije v celoti izpolnili. Naredimo tako tudi letos! Odvzeto kri človeško telo prav nič ne pogreša, saj jo organizem hitro nadoknadi. To vam lahko potrdijo stotine in tisoči prostovoljnih krvodajalcev, ki so dali kri že po deset, dvajsetkrat in večkrat.

Ugotavljamo, da je v naši občini iz leta v leto več krvodajalcev. Prepričani smo, da se bodo tudi letos vrste krvodajalcev pomnožile z novimi darovalci. Vsem, ki bodo darovali kri, se občinski odbor Rdečega križa Ribnica že v naprej najlepše zahvaljuje!

K. O.

O letošnjih denarnih pomočeh in dohodkovnih pogojih

Skupščina skupnosti otroškega varstva Ribnica je dne 18. 3. 1981 sprejela

SKLEP

o višini denarnih pomoči in dohodkovnih pogojih v letu 1981.

I.

Pravico do denarne pomoči ima v znesku:

1. 850.— din prvi in vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oz. v katero spada, do 2.200.— din mesečno na družinskega člana.

2. 600.— din prvi in vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v

kateri otrok živi oz. v katero spada, 2.200.— din do 2.800.— din mesečno na družinskega člana.

3. 350.— din prvi in vsak naslednji otrok, če je dohodek družine, v kateri otrok živi oz. v katero spada, 2.800.— do 3.900.— din mesečno na družinskega člana.

Pravico do denarne pomoči se ugotavlja na osnovi dejanskega socialnega položaja družine, v kateri otrok živi oz. v katero spada, oz. na osnovi dejanskega socialnega položaja otroka. Pri ugotavljanju socialnega položaja družine se upoštevajo vsi dohodki, ne glede na vir ali predpise, po katerih jih družina ali otrok ima in vse druge oblike družbenih pomoči.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se upošteva v 6-kratnem znesku katastrskega dohodka.

Kot dohodek iz samostojne gospodarske ali negospodarske dejavnosti se upošteva dohodek, ki je podlaga za odmero prispevkov in davkov.

Pravico do povečane denarne pomoči ima v znesku:

— 450.— din mesečno telesno in duševno prizadet otrok,

— 150.— din mesečno otrok, ki ima edinega hranilca.

Pravico do povečane denarne pomoči ima otrok, ki je upravičen do denarne pomoči, če je družina zavoljo otrokove prizadetosti ali zavoljo tega, ker ima otrok edinega hranilca, v bistvu težjem socialnem položaju:

Smatra se, da je družina v teh primerih v bistveno težjem socialnem položaju:

— če težje prizadeti otrok iz objektivnih razlogov ni deležna ustreznega varstva, usposabljanja in oskrbe v vzgojno-varstveni ustanovi oz. v zavodu: za usposabljanje;

— pri otrocih, ki imajo edinega hranilca, če imajo uveljavljeno preživnino in če otrokovi dohodki ne presegajo 1.200.— din mesečno.

II.

Za člane občanov družine se štejejo otroci in stari starši, če so brez dohodka oz. imajo lasten vir dohodka, če ne presega višine 1.200.— din mesečno, s tem, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti upošteva v 6-kratnem znesku katastrskega dohodka.

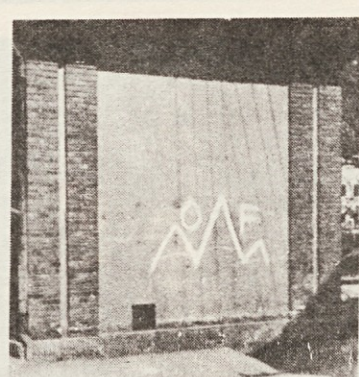
III.

Občanu, ki s člani svoje družine živi na kmetijskem posestvu sorodnika, po katerem ima on ali katerikoli član njegove družine pravico do zakonitega dedovanja, se šteje, da ima dohodek iz kmetijske dejavnosti, v kolikor ne dokaže nasprotno.

Višina dohodka iz kmetijske dejavnosti iz prejšnjega odstavka te točke se ugotovi tako, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti deli na lastnika posestva in člane njegove družine, ki jih je on dolžan preživljati, ter na občanovo družino, če občan ne dokaže, da tega dohodka nima.

IV.

Občani, ki so uveljavljali pravico do denarne pomoči po dosedanjih predpisih, morajo predložiti potrdila

Znak OF na transformatorski postaji v Trnovem (15. maja 1942). Okupator je kmalu spoznal: OF je „država v državi“.

o upravičenosti do denarne pomoči najpozneje do 15. marca 1981 sicer se jim s 1. 5. 1981 ustavi izplačevanje denarne pomoči.

Ta sklep začne veljati 1. maja 1981 leta.

Nadomestilo za 100 milijonov ton lignita

Pred nedavnim so makedonski strokovnjaki v občini Probištip odkrili veliko nahajališče naftnih škrlavcev. Iz 200 milijonov ton naftnih škrlavcev, kolikor zdaj ocenjujejo zaloge, lahko pridobijo toliko energije kot iz 100 milijonov ton lignita ali 12 milijonov ton rafinirane nafte. Tu bi lahko več desetletij delala termocentrala z močjo 120 MW. Pri sedanjih cenah surove nafte bo izkoriščanje te surovine dragocen prispevek pri lajšanju naše „žejne“ po nafti.

Višina denarne pomoči za otroke iz kmečkih in drugih družin

Skupščina skupnosti otroškega varstva Ribnica je sprejela

SKLEP

o višini denarne pomoči za otroke iz kmečkih in drugih družin in dohodkovnih pogojih v letu 1981.

I.

Otroci iz kmečkih in drugih družin, ki jim je pomoč nujno potrebna (v nadaljnjem besedilu iz drugih družin) imajo pravico do denarne pomoči v znesku 350.— din mesečno.

II.

Težje telesno ali duševno prizadeti otroci imajo pravico še do povečane denarne pomoči v znesku 450.— din mesečno, če se ugotovi, da je družina zaradi tega v bistveno težjem socialnem položaju. Otroci, ki imajo edinega hranilca, imajo pravico še do povečane denarne pomoči v znesku 150.— din, če se ugotovi, da je družina zaradi tega v bistveno težjem socialnem položaju.

III.

1. Otroci iz kmečkih in drugih družin imajo pravico do denarne pomoči, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da je dohodek iz kmetijstva glavni vir dohodka njihovih družin ali so brez dohodka;

— da živijo v kmečkih gospodinjstvih, katerih skupni katastrski dohodek ne presega 9.000.— din oziroma 2.800.— din katastrskega dohodka na družinskega člana.

2. Otrokom iz kmečkih in drugih družin, katerih dohodek presega višino dohodka, določenega v drugi alineji te točke, se lahko prizna pravica do denarne pomoči, če živijo v težjih razmerah zaradi večjega števila otrok ali bolzni oz. invalidnosti staršev.

3. Komisija za denarne pomoči pri Skupnosti otroškega varstva Ribnica lahko v izjemnih primerih določi višjo ali nižjo denarno pomoč, kot je določena v I. točki tega sklepa, če je to utemeljno s socialnim stanjem družine.

4. Pri ugotavljanju socialnega položaja družine se poleg katastrskega dohodka upoštevajo tudi vsi drugi dohodki.

IV.

Za člane občanove družine se štejejo tudi starši, ki jih občan in njegov zakonec preživljata, če dohodek starša ne dosega 1.200.— din mesečno s tem, da se dohodek iz kmetijske dejavnosti upošteva v 6-kratnem znesku katastrskega dohodka.

V.

Dokazila o upravičenosti do denarne pomoči po tem sklepu morajo občani vložiti najpozneje do 15. marca 1981, sicer se jim s 1. majem 1981 ustavi izplačevanje denarne pomoči in povečane denarne pomoči.

VI.

Ta sklep velja s 1. majem 1981 leta.

Delavski razred — cement naše skupnosti

„Nekoč so ravnali po starem reku: „Spri se, pa vladaj!“ Danes pa je naša parola: „Združimo se in naj ljudstvo vlada!“ Enotno ljudstvo mora biti danes gospodar vsega, kar imamo v naši državi. Delavski razred je steber naše socialistične države. Delavski razred vseh narodnosti v vseh republikah ima enake poglede in enake interese in to je cement, ki učvrščuje in krepki našo socialistično skupnost.“

JOSIP BROZ TITO —
Novi Pazar, 15. aprila
1971

Finžgarjevo VERIGO je videlo nad 2000 ljudi

USPELA GLEDALIŠKA PREDSTAVA – Že v prejšnji številki Rešeta smo poročali o uspeli gledališki uprizoritvi Finžgarjeve ljudske igre Veriga v Dolenji vasi. Člani KUD France Zbašnik so igro pripravili v počastitev dneva žena. V marcu in aprilu so z igro nastopili sedemkrat: v Dolenji vasi dvakrat, po enkrat pa v

Sodražici, Ribnici, na Turjaku, v Mozlju in v Kočevski Reki. O uspešnosti predstave in živem zanimanju občanov za gledališko dejavnost priča izredno velik obisk na vseh predstavah, saj si je Finžgarjevo Verigo v izvedbi dolenjevaških amaterjev ogledalo precej nad 2000 ljudi. Posebna vrednost predstave je med drugim tudi v tem, da so se v igralskem ansamblu (štirinajst sodelujočih) zbrali igralci treh generacij, najmlajši je star 10,

najstarejši pa 56 let. Uspešna predstava je članom KUD France Zbašnik iz Dolenje vasi dala novega poleta za snovanje, organiziranje in izvajanje novih in novih kulturnih akcij v krajevni skupnosti, s katerimi se bodo predstavljali tudi občanom v drugih krajih.

Na fotografiji: igralski ansambel Verige po predstavi v domu JLA v Ribnici 27. marca zvečer.

OTROCI, STARŠI!

Prav gotovo imate doma igrače, lepe, primerne ohranjene, pa vendar jih nihče ne uporablja. Pomagajte nam v akciji zbiranja starih igrač, saj jih bodo otroci cicibanovih uric, otroci v krajevni skupnosti zelo veselili.

Igrače bomo zbirali v VVO Majde Šilc.

Pionirjevo pismo

S kurirčkovo pošto pošiljamo vsem delovnim ljudem in naši domovini pionirski pozdrav. Zavedamo se vseh dolžnosti, obvez in obljube, ki smo jih neštetokrat dali tovarišu Titu, da ne bomo stopili s poti, ki sta jo začrtala on in naša revolucija.

Ob sleherni priložnosti bomo nadaljevali delo in tradicije naših partizanov v graditvi naše samoupravne socialistične skupnosti. Če bi bilo treba, bi se tudi mi obnašali tako, kot so delali kurirji med vojno, tako kot sedaj v svobodni domovini hodimo po njihovih poteh. Tovariš Tito nam je vedno zaupal, na to smo ponosni in vedno se tega tudi zavedamo. Domovina lahko računa tudi na nas.

ANDREJA VESEL
OŠ Sodražica

Minuta molka v spomin vsem junakom, ki so z življenji zapečatili ljubezen do domovine in njene svobode.

Vrečica slovenske zemlje

Bilo je junija 1941. leta, ko so starega ata izgnali v Srbijo. Med izgnanci je bil tudi star kmet iz Marije Snežne v Slovenskih goricah.

Bil je sam, družina je ostala doma.

Nekoč je dobil pismo svoje družine. Nenavadno za nas. Ko je prebral pismo, je sklenil roko v pest in dejal:

„Čprav so mi domačijo uničili, družino odgnali, slovenske zmelje ne bodo uničili. Četudi se nikdar ne vrnem domov, imam pa le grudo domače, slovenske zemlje, ki me je hranila in ki mi je nihče ne bo mogel vzeti!“ S temi besedami si je razgalil prsi in pokazal majhno vrečico, ki mu je visela okrog vratu...

„Dokler bom živ, ne bom pozabil tega pretresljivega prizora. Kako neizmerna je bila njegova ljubezen do rodne slovenske grude.“ je še dodal stari ata.

DARJA GORŠE, 4. raz.
SUŠJE

Fotografije v današnji številki so delo fotografa Franca MODICA, Draga MOHARJA in vojaškega kluba ribniškega garnizona.

REŠETO

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Ribnica – Izhaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov – Ureja uredniški odbor v sestavi: France Grivec (glavni in odgovorni urednik), Stane Kromar, Karel Oražem, Ivan Petrič, Viktor Pogorelec, Alojzija Zakrajšek in France Železnik (tehnični urednik) – Uredništvo: SO Ribnica, 61310 Ribnica (tel. 861-090, 861-091) – Grafična priprava: DITC Novo mesto; TOZD Dolenjski list, tisk: TOZD Tiskarna Novo mesto.